

D.ª VIRGINIA FRAGA DÍAZ, SECRETARIA XERAL DO CONCELLO DE TEO (A CORUÑA),

CERTIFICA:

Que o Pleno da Corporación, na sesión ordinaria do 24 de maio de 2023 adoptou, entre outros, o seguinte acordo:

5.- DITAME DA PROPOSTA DA ALCALDÍA DE APROBACIÓN DO PLAN LOCAL DE INFANCIA E ADOLESCENCIA (2023-2027) PLIA.

O sr. alcalde cede a palabra ao concelleiro de benestar, persoal, deportes, participación veciñal e servizos básicos, D. Xosé I. Igrexas Vilar.

O sr. Igrexas da conta da proposta da Alcaldía de 11 de maio de 2023, que se recolle a continuación, ditaminada favorablemente pola Comisión Informativa de benestar social, igualdade, transportes, turismo, comercio e emprego de 16 de maio de 2023.

“PROPOSTA DE ALCALDÍA DE APROBACIÓN DO PLAN LOCAL DE INFANCIA E ADOLESCENCIA (2023-2027)

A iniciativa Cidades Amigas da Infancia, liderada por UNICEF Comité Español, ten como obxectivo xeral promover a aplicación da Convención sobre os Dereitos do Neno (ONU, 1989), ratificada polo noso país en 1990, no ámbito dos Gobernos Locais.

Este Pleno Municipal aprobou recentemente a presentación da solicitude do noso concello para a renovación como Cidade Amiga da Infancia o 01 de marzo de 2023.

Considerando que dentro dos requisitos establecidos nas bases da convocatoria de aplicación por parte de UNICEF España, para o outorgamento do recoñecemento é imprescindible contar co apoio de todas as forzas políticas representadas no Pleno Municipal para o Plan Local de Infancia e Adolescencia, e para iso é requisito que o

devandito plan este aprobado por este Pleno Municipal.

Destacamos tamén que a elaboración do Plan contou cun proceso participativo de diferentes sectores, tanto da Mesa de Coordinación interna, formada por persoal político e técnico, como unha Mesa comunitaria que agrupou a persoas significativas do concello, como a propia rapazada do Consello Local de Infancia e Adolescencia.

Tendo en conta que o prazo para entregar a UNICEF este documento e outros requiridos para a renovación do selo como Cidade Amiga da Infancia finaliza o 30 de xuño de 2023, presentamos un avance do documento final do PLIA e a posibilidade de que o próximo goberno local electo realice as modificacións oportunas, se así o considera.

En virtude do exposto, esta Alcaldía propón ao Pleno da Corporación a aprobación do seguinte **ACORDO**

Primeiro.- Aprobar o Plan Local de Infancia e Adolescencia do Concello de Teo (2023-2027).

Segundo.- Remitir a UNICEF o presente acordo, xunto co Plan Local de Infancia e Adolescencia do Concello de Teo (2023-2027)”

(...)

Sometido o asunto a votación, o Pleno da Corporación, por unanimidade dos seus membros, acorda:

Primeiro.- Aprobar o Plan Local de Infancia e Adolescencia do Concello de Teo (2023-2027).

Segundo.- Remitir a UNICEF o presente acordo, xunto co Plan Local de Infancia e Adolescencia do Concello de Teo (2023-2027).

Incorpórase como anexo I á presente, o Plan Integral de Infancia e Adolescencia 2023-2027 do Concello de Teo.

E para que conste, expido e asino a presente, de orde e co visto e praxe do sr. alcalde, coa reserva do artigo 206 do R.D. 2568/1986, de 28 de novembro, polo que se aproba o Regulamento de organización, funcionamento e réxime xurídico das Entidades Locais, en Teo, na data da sinatura dixital do presente.

Visto e praxe

A secretaria xeral

O alcalde

Virginia Fraga Díaz

Rafael C. Sisto Edreira

ANEXO I

**PLAN INTEGRAL DE INFANCIA E
ADOLESCENCIA 2023-2027 DO CONCELLO DE
TEO**

IX CONVOCATORIA DE RECOÑECEMENTO DE CIDADES AMIGAS DA
INFANCIA. UNICEF COMITÉ ESPAÑOL

PLAN INTEGRAL DE INFANCIA E ADOLESCENCIA 2023-2027

CONCELLO
DE **TEO**
Benestar Social

Ignacio Iglesias Villar
Concelleiro de Benestar.
ignacioiglesias@teo.gal

Eva López Soto
Técnica de Servizos Sociais Comunitarios.
evalopez@teo.gal / 630504106

Índice

1. AGRADECIMENTOS.....	3
2. INTRODUCCIÓN.....	4
3. REFERENTES.....	6
Estratéxicos.....	6
Normativos.....	10
Conceptuais.....	12
4. INFORMACIÓN BÁSICA SOBRE O CONCELLO DE TEO.....	16
6. DEFINICIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DO PLAN.....	51
7. ACTUACIÓNS E TEMPORALIZACIÓN.....	56
8. EXECUCIÓN E SEGUIMENTO DO PLAN.....	62
9. INDICADORES DE AVALIACIÓN DO PLAN.....	63
10. RECURSOS.....	75
11. ORGANIGRAMAS.....	76

1. AGRADECEMENTOS

O concello de Teo quere mostrar o seu agradecemento a todas as persoas e institucións que participaron directa ou indirectamente na elaboración deste Plan Integral de Infancia e Adolescencia sen as cales esta iniciativa non sería posible.

Especialmente queremos destacar o agradecemento ás persoas que participan e compoñen o FoPIA (Foro de Participación da Infancia e a Adolescencia), o CLIA (Consello Local da Infancia e a Adolescencia), a Mesa de Coordinación Interna e a Mesa de Coordinación Externa.

Ás persoas técnicas e con responsabilidades políticas das diferentes áreas e departamentos do concello de Teo involucradas nesta iniciativa, pola súa dedicación, motivación e implicación.

A todos os centros de ensino que participaron no proxecto, pola súa implicación e confianza, ao seu profesorado, ANPAS e familias dos nenos e das nenas que fomentaron e facilitaron a súa participación.

Ao persoal de UNICEF Comité Galicia, por todos os seus azos e apoio.

E, por suposto, a todas as nenas e nenos que colaboraron co concello de Teo desde o momento en que se presentou a idea e que son as verdadeiras protagonistas deste Plan.

Grazas a todas, todos e todes por participar e apoiar esta obra colectiva para continuar facendo do concello de Teo un territorio amigo da infancia e a adolescencia.

2. INTRODUCCIÓN

O concello de Teo pretende afianzar as políticas locais que se veñen desenvolvendo no municipio ao redor dos dereitos da infancia e a adolescencia, coa finalidade de mostrar o seu interese e implicación en todo o que atinxe as persoas menores de idade como suxeitos de pleno dereito no marco do establecido na Convención sobre os Dereitos do Neno.

Por iso, presenta este Plan Integral de Infancia e Adolescencia, que se desenvolve ao redor de tres eixos fundamentais:

- I. Garantir a protección, a prevención e a promoción dos dereitos da infancia e a adolescencia, afondando en como detectar e tratar posibles casos de nenos, nenas e adolescentes en situación socio-familiar vulnerable, e como prevelos desde a promoción dos seus dereitos ao considerar que son a base na que se sustenta a súa protección.
- II. Facer efectiva a participación na elaboración deste Plan e no seu correspondente desenvolvemento, tanto dos axentes sociais que teñen relación coas persoas menores de idade, como da propia infancia e adolescencia de Teo xa que consideramos as persoas menores suxeitos activos no seu medio persoal e social.
- III. Dar visibilidade ás actividades e políticas locais que se están a facer en Teo en favor da infancia e a adolescencia, promovendo o interese social por manter e conservar as dinámicas de participación infantil e xuvenil, reavivando a relación entre os distintos axentes sociais implicados.

Para a elaboración deste Plan tivéronse en conta as diferentes estruturas de participación social establecidas en Teo: o Consello Local da Infancia e a Adolescencia (CLIA) e o Foro de Participación da Infancia e a Adolescencia (FoPIA), que actuaron como plataforma que recolle e reflicte as expectativas das entidades públicas ou privadas que operan en Teo, dos propios nenos, nenas e adolescentes que viven no noso concello e, en definitiva, de toda a sociedade.

Consideramos que ninguén mellor que as persoas menores de idade para nos axudaren a coñecer as súas necesidades e a mellorar a calidade de todo o que se fai neste concello para asegurar o seu benestar e o seu protagonismo á hora de exercer os seus dereitos e responsabilidades como cidadáns e cidadás, polo que destacamos especialmente a súa participación na elaboración do Plan.

O diagnóstico participativo axudou a sentar as bases deste plan e definir os seus **obxectivos xerais**, resumidos en seis puntos principais:

1. **Ampliar os espazos de participación na vida pública da infancia e adolescencia.** Búscase estender a participación das nenas e nenos a todos os campos en que fose necesario e posible, contando co compromiso do concello de manter abertas as canles de participación infantil e xuvenil.
2. **Racionalizar a planificación das estruturas educativas.** Con este punto faise fincapé na mellora dos centros de ensino e da situación do alumnado, incidindo na planificación educativa.
3. **Fortalecer unha rede comunitaria que actúe como factor de prevención da saúde mental na infancia e adolescencia.** Cada vez son máis as persoas menores de idade que teñen problemas de saúde mental, polo que se necesita manter e crear programas de prevención, intervención e recursos específicos.
4. **Favorecer a transición ecolóxica no marco do concello.** Ao redor da preocupación polo medio ambiente a sostibilidade, preténdese xerar unha maior concienciación e implicación social para avanzar cara un modelo de desenvolvemento máis sostible, loitando contra o cambio climático e polo benestar humano e do medio.
5. **Garantir o acceso á vivenda.** A situación de dificultade de acceso á vivenda é unha realidade no noso concello, con falta de vivenda pública e elevados custes de alugueiro. Ademais, na zona do Carballal existen bloques de infravivenda, onde viven menores en deficientes condicións de habitabilidade.
6. **Promover unha maior vinculación da xente nova co territorio.** A configuración xeográfica, urbana e social de Teo, fai que se requiran solucións diversas para atender as especificidades deste territorio, vinculando á mocidade co territorio.
7. **Manter e crear actividades de ocio e espazos de lecer específicos para adolescentes.** Búscase ampliar e diversificar a oferta lúdica e cultural do municipio, mellorando as instalacións e equipamentos, así como tamén pensando en crear recursos lúdicos específicos para adolescentes e espazos de lecer compartidos.

Rafael Sisto Edreira, alcalde do concello de Teo

3. REFERENTES

O marco de referencia do Plan Integral de Infancia e Adolescencia do concello de Teo son as normativas, plans e estratexias de rango internacional, nacional, autonómico e local que se veñen propoñendo nos últimos anos a respecto das políticas máis avanzadas en favor da infancia.

Estratéxicos

En maio de 2002, os Xefes de Estado e de Goberno e as persoas representantes dos Estados participantes no período extraordinario de sesións da Asemblea Xeral das Nacións Unidas sobre a infancia, subscribiron unha Declaración e un Plan de Acción a nivel mundial contida no documento: “Un mundo apropiado para os Nenos e as Nenas”, no que se recolle o compromiso dos gobernos para aplicar este plan e para considerar a posibilidade de adoptar medidas para pór en práctica leis, políticas e plans de acción nacionais eficaces e asignar recursos para realizar e protexer os dereitos dos nenos e das nenas así como asegurar o seu benestar.

Por outra parte, o II Plan Estratéxico Nacional de Infancia e Adolescencia supón un importante referente para aqueles que se elaboren posteriormente. Tamén a Estratexia de Erradicación da Violencia contra a infancia e adolescencia, que parte da Lei Orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección á infancia e adolescencia fronte á violencia, é un punto fundamental como marco de referencia. Así como tampouco podemos deixar fóra dos nosos referentes o recentemente aprobado Plan de Acción Estatal para a Implementación da Garantía Infantil Europea (2022-2030).

Tampouco podemos deixar atrás un piar fundamental como son os Obxectivos de Desenvolvemento Sostible (ODS), aprobados por todos os Estados Membros das Nacións Unidas en 2015, co fin de eliminar a pobreza, reducir a desigualdade e lograr unhas sociedades máis pacíficas e prósperas para 2030. Estes ODS non se poden alcanzar se non se respectan os dereitos das persoas menores de idade:

1. **Poñer fin á pobreza en todas as súas formas en todo o mundo:** A pobreza priva aos nenos e nenas do seu dereito fundamental á nutrición, a auga, a educación, a protección e a vivenda, entre outros, e reduce a súa capacidade de construír un futuro mellor. Se non hai unha intervención a escala mundial, o máis probable é que a pobreza infantil agrave a desigualdade social e prive aos nenos e nenas máis vulnerables dos servizos que necesitan para sobrevivir e prosperar.

2. **Poñer fin á fame, lograr a seguridade alimentaria e mellorar a nutrición, e promover a agricultura sustentable:** A nutrición óptima é a base da supervivencia, a saúde e o desenvolvemento dos nenos e nenas. A rapazada que está ben alimentada é máis capaz de crecer e aprender, de participar nas súas comunidades e de resistir fronte ás enfermidades, os desastres e outras situacións de emerxencia.
3. **Garantir unha vida sa e promover o benestar para todos e todas en todas as idades:** Na actualidade hai máis poboación infantil que nunca que sobreviven e, non obstante, só en 2018 faleceron 6,2 millóns de nenos, nenas e adolescentes, a maioría por causas que se poden prever.
4. **Garantir unha educación inclusiva, equitativa e de calidade e promover oportunidades de aprendizaxe durante toda a vida para todos e todas:** Na actualidade hai máis nenos, nenas e adolescentes que nunca matriculados na educación preescolar, primaria e secundaria. E en xeral, o número de mulleres e homes que asisten á escola é case igual. Con todo, en moitos casos, estar escolarizado non significa aprender. O progreso para mellorar o acceso á educación e a calidade do ensino non foi homoxéneo en todo o mundo. Asegurar que todos os nenos e nenas poidan asistir á escola e aprender é fundamental para combater a pobreza, prever a enfermidade e construír sociedades máis resistentes e pacíficas.
5. **Lograr a igualdade entre os xéneros e empoderar a todas as mulleres e nenas:** As normas de xénero nocivas maniféstanse de distintas formas; algúns exemplos son o abandono escolar para asumir responsabilidades no fogar, o matrimonio forzoso, ou a violencia inflixida por razón de xénero. As disparidades de xénero poden comezar ao nacer, e aumentan a medida que o neno ou a nena crecen.
6. **Garantir a dispoñibilidade de auga e a súa xestión sustentable e o saneamento para todos e todas:** A contaminación da auga e o saneamento deficiente son dous das principais causas de morte de menores de 5 anos. Sen uns servizos adecuados de auga, saneamento e hixiene (WASH), os nenos e nenas corren un maior risco de contraer enfermidades e de padecer problemas graves de saúde como a malnutrición e o atraso no crecemento. A falta de saneamento e hixiene tamén socava o progreso noutras esferas do desenvolvemento, como a educación e a igualdade de xénero.
7. **Garantir o acceso a unha enerxía alcanzable, segura, sustentable e moderna para todos e todas:** Cada ano morren

máis de medio millón de menores de 5 anos por causas relacionadas coa contaminación atmosférica. E outros tantos máis sufrirán danos irreversibles que afectarán o desenvolvemento do seu cerebro e os seus pulmóns. O acceso á enerxía alcanzable e limpa é fundamental para o crecemento e o benestar dos nenos e nenas. E os beneficios que se derivan da enerxía renovable non se limitan só á saúde física, pois ademais de previr as emisións tóxicas, a enerxía renovable fai posible dotar de iluminación e conectividade a zonas onde non hai redes de subministración eléctrica. Isto facilita a educación ao facer que sexa posible cociñar para os nenos e nenas na escola e cargar lanternas solares para que poidan estudar.

8. **Promover o crecemento económico inclusivo e sustentable, o emprego e o traballo decente para todos e todas:** Actualmente o índice de desemprego entre a mocidade é do 13%, tres veces maior que entre os adultos. Se non investimos urxentemente en educación e capacitación, a maior parte desta poboación de mozas que aumenta a gran velocidade, prevese que chegue aos 2.000 millóns para 2030, carecerá da cualificación necesaria para competir no mercado laboral.
9. **Construír infraestruturas resilientes, promover a industrialización inclusiva e sustentable e fomentar a innovación:** Aproximadamente 4.000 millóns de persoas carecen de conexión a internet, e case unha terceira parte delas teñen entre 18 e 24 anos. Esta crecente poboación de persoas novas corre perigo de quedar atrasada e excluída do moderno mundo dixital e do uso de tecnoloxías que poderían mellorar as súas vidas de forma drástica.
10. **Reducir a desigualdade en e entre os países:** O progreso na tarefa de erradicar a pobreza foi desigual. A pobreza é tan só una das razóns que poden facer que se exclúa aos nenos e nenas da atención e os servizos básicos; tamén se lles exclúe en todo o mundo debido á discriminación baseada no xénero, a discapacidade, o idioma e a etnia. A marxinación que afecta a estes grupos fai difícil que poidan gozar do progreso e escapar á pobreza.
11. **Lograr que as cidades sexan máis inclusivas, seguras, resilientes e sustentables:** A metade da poboación infantil de todo o mundo vive en zonas urbanas, e prevese que esta cifra alcance o 70% para mediados de século.
12. **Garantir modalidades de consumo e produción sustentables:** As tendencias actuais de consumo e produción continúan xerando residuos tóxicos e esgotando valiosos recursos naturais. A pesar de que os nenos e nenas son os menos responsables da degradación

ambiental, serán eles quen soporten a carga peor de consecuencias, principalmente en forma de problemas de saúde e crecemento.

13. **Adoptar medidas urxentes para combater o cambio climático e os seus efectos:** O cambio climático constitúe unha ameaza directa á capacidade dos nenos e nenas para sobrevivir, crecer e prosperar. Preto do 90% da carga de morbilidad atribuíble ao cambio climático recae nos nenos menores de 5 anos. Hoxe, por vez primeira, unha xeración mundial de crianzas crecerá nun mundo que se tornou moito máis perigoso e incerto como consecuencia do clima cambiante e da degradación do medio ambiente.
14. **Conservar e utilizar de forma viable os océanos, os mares e os recursos mariños para un desenvolvemento sustentable:** Actualmente 530 millóns de nenos e nenas viven en zonas que presentan unha elevadísima incidencia de inundacións; e 1 de cada 4 nenos vivirán en zonas de seca extrema para 2040. As repercusións do cambio climático fanse sentir en todo o mundo. Para moitos nenos e nenas, os cambios no clima maniféstanse por medio de cambios na auga.
15. **Protexer, restaurar e promover o uso sustentable dos ecosistemas terrestres; xestionar sostiblemente os bosques; combater a desertificación; deter e investir a degradación das terras, e deter a perda de biodiversidade:** A degradación do chan, xunto á perda de bosques, de especies e de biodiversidade, está estreitamente vinculada co cambio climático e representa unha grave ameaza á capacidade dos nenos para sobrevivir, crecer e progresar.
16. **Promover sociedades xustas, pacíficas e inclusivas para un desenvolvemento sustentable, brindar acceso á xustiza para todos e todas e fomentar institucións eficaces, responsables e inclusivas en todos os niveis:** Ningún neno ou nena debería sufrir xamais actos de violencia, malos tratos ou abandono, e con todo, millóns de nenos e nenas en todo o mundo seguen sendo vítimas da violencia nos seus fogares, as súas escolas, as súas comunidades e na rede. Os nenos e nenas desarraigadas por causa de conflitos e desastres son particularmente vulnerables a certas modalidades de violencia como o traballo infantil e outras formas de explotación. A violencia presenta diversas formas, pode ser de índole emocional, física ou sexual, e os seus efectos poden durar toda a vida. O feito de que un neno ou nena presencie ou sufra un acto de violencia socava a súa saúde, o seu benestar e o seu potencial. Os gobernos poden proporcionar a primeira liña de defensa aos nenos e nenas que están en perigo mediante os sistemas de inscrición do nacemento, que

establecen o dereito dos nenos e nenas aos servizos sociais básicos, a uns sistemas de xustiza equitativos e a outras formas de protección da infancia.

- 17. Fortalecer os medios de execución e revitalizar a alianza mundial para o desenvolvemento sustentable:** As alianzas revisten unha importancia fundamental á hora de lograr resultados para cada neno e nena.

A nivel autonómico cómpre facer referencia á Estratexia galega para a infancia e adolescencia 2018-2020, que forma parte da planificación global e da execución das políticas públicas de carácter social. Á súa vez, coherente co Plan Estratéxico de Galicia (PEG) 2015-2020, unha estratexia transversal que afecta a varios obxectivos estratéxicos: enmarcándose fundamentalmente no benestar das persoas e as familias e cohesión social; na prioridade de actuación ao redor da mellora dos servizos sociais a familias e á infancia, apoio á conciliación e á promoción da igualdade, servizos e axudas complementarios da educación e políticas de xuventude e cooperación; e no obxectivo estratéxico de garantir o dereito de todos os e as menores a vivir en familia e contribuír á revitalización demográfica e ás condicións que favorezan a natalidade.

A nivel local, o Plan de Infancia do concello de Teo colleu como referencia o anterior plan do propio municipio elaborado e aprobado en 2018, ademais de outros plans de infancia de diferentes concellos galegos e doutras Comunidades que se aprobaron e aplicaron en anos precedentes.

Unha inspiración á parte constitúena iniciativas de ámbito estatal como o Programa Cidades Amigas da Infancia, de UNICEF.

E, por último, hai que dicir que o Plan Integral de Infancia e Adolescencia de Teo colle como referencia imprescindible a experiencia acumulada polas institucións públicas e privadas que traballan no noso municipio en favor dos dereitos da infancia e o bo facer e o compromiso que veñen demostrando as persoas que traballan en todas elas.

Normativos

O ordenamento xurídico existente tanto a nivel internacional, estatal como autonómico desenvólvese a partir dun principio primordial como é a concepción das persoas menores de idade como suxeitos activos, participativos e creativos, con capacidade de modificar o seu propio medio persoal e social; de participar na procura e satisfacción das súas necesidades e na satisfacción das necesidades dos outros.

Con base en todo isto existe un amplo desenvolvemento lexislativo que de maneira resumida citamos a continuación:

- **Internacionais**

- Declaración dos Dereitos do Neno, proclamada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas na súa resolución 1.386 (XIV), do 20 de novembro de 1959.
- Convención sobre os dereitos da infancia, adoptada pola Asemblea Xeral das Nacións Unidas o 20 de novembro de 1989 e ratificada por España o 30 de novembro de 1990.
- Carta Europea sobre os Dereitos da Infancia. Resolución A-0172/92. Diario Oficial das Comunidades Europeas, 8 de xullo de 1992.
- Convenio da Haia, do 29 de maio de 1993, relativo á protección do neno e á cooperación en materia de adopción internacional, ratificado por España en 1995.
- Convenio sobre protección de menores e cooperación en materia de adopcións internacionais.
- Sesión especial das Nacións Unidas sobre Infancia, maio de 2002.
- Convención do Consello de Europa sobre a loita contra a trata de seres humanos de 2009.
- Convenio da Haia relativo á competencia, á lei aplicable, ao recoñecemento, á execución e á cooperación en materia de responsabilidade parental e de medidas de protección dos nenos, ratificado por España en 2010.
- Convenio Europeo en materia de adopción de menores, aprobado en Estrasburgo o 27 de novembro de 2008 e ratificado por España en 2010.

- **Estatais**

- Constitución española de 1978, cuxo capítulo III do Título I fai referencia á obriga dos Poderes Públicos de asegurar a protección social, económica e xurídica da familia e no seu seo, con carácter singular, a dos nenos e das nenas.
- Lei Orgánica 1/1996, do 15 de xaneiro, de protección xurídica do/da menor, de modificación parcial do código civil e da Lei de enxuzamento civil.
- Lei Orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.
- Lei 26/2015, do 28 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.
- Lei Orgánica 8/2021, do 4 de xuño, de protección á infancia e adolescencia fronte á violencia.

- Estratexia nacional de erradicación da violencia sobre a infancia e adolescencia 2023-2030.
- **Autonómicos**
 - Estatuto de Autonomía.
 - Lei 5/1997, do 22 de xullo, da administración local de Galicia que lle asigna ás entidades locais responsabilidade na prestación de servizos sociais, así como na execución de programas destinados á infancia e á mocidade.
 - O Decreto 42/2000, do 7 de xaneiro, polo que se refunde a normativa reguladora vixente en materia de familia, infancia e adolescencia.
 - O Decreto 329/2005, do 28 de xullo, polo que se regulan os centros de menores e os centros de atención á infancia.
 - Lei 2/2006, do 14 de xuño, de dereito civil de Galicia.
 - Lei 13/2008, do 3 de decembro, de servizos sociais de Galicia.
 - Lei 3/2011, do 30 de xuño, de apoio á familia e á convivencia de Galicia.
 - Decreto 99/2012, do 16 de marzo, polo que se regulan os servizos sociais comunitarios e o seu financiamento.
 - A Lei 6/2012, do 19 de xullo, de xuventude de Galicia.
 - A Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gais, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.
 - O Decreto 192/2015, do 29 de outubro de 2015 , polo que se define a carteira de servizos sociais de familia, infancia e adolescencia.
 - O Decreto 12/2023, do 19 de xaneiro de 2023, polo que se crea e regula o Consello Autonómico de Infancia e Adolescencia.

Conceptuais

Este Plan colle como base conceptual os principios da Convención sobre os Dereitos do Neno e da Nena e pretende promover a abordaxe transversal e multidisciplinar da atención á infancia e á adolescencia mediante a coordinación efectiva dos distintos axentes implicados na garantía, promoción e defensa dos dereitos da infancia que operan no noso territorio.

O Plan Integral de Infancia e Adolescencia de Teo vai dirixido a todos os nenos e nenas, entendendo como tales todas as persoas menores de idade, de acordo co previsto no artigo 12 da Constitución española e no

artigo 1 da Convención sobre os Dereitos da Infancia, na que se afirma textualmente que se entende por neno e nena todo ser humano menor de dezoito anos de idade.

Principios Básicos:

1. O principio de **interese superior de nenas e nenos**, mediante o que se asegura que o interese da infancia deberá prevalecer sobre calquera outro interese lexítimo. A aplicación deste principio ha de asegurar a protección e o coidado que precisan os nenos e as nenas para o seu desenvolvemento e benestar, pasando, excepto circunstancias especiais que o impidan, polo dereito do ou da menor a medrar e a educarse na súa contorna familiar e social.
2. O principio de **non discriminación**, de acordo co que todos os dereitos deben ser aplicados a todos os nenos e nenas sen distinción algunha. A aplicación deste principio supón:
 - Promover a **igualdade social**, establecendo mecanismos preventivos, compensadores de situacións de risco. Especial relevancia teñen os aspectos relacionados coa igualdade de oportunidades e a inclusión social, procurando accións positivas e evitando á súa vez actuacións que etiqueten e segreguen determinadas persoas ou colectivos.
 - Manter un enfoque de **xénero**, fomentando unha educación e formación non sexista e perseguindo unha participación equitativa na toma de decisións de nenas e nenos.
3. O principio de **participación** expón a formación de nenas e nenos na participación libre e responsable. Teñen dereito a asumir un papel activo e protagonista na súa comunidade, e deben ofrecérselles oportunidades de participación real na sociedade a través de estruturas propias e non imitativas das das persoas adultas e que lles permitan asumir as súas responsabilidades e exercer os seus dereitos.

Criterios de actuación:

Na elaboración deste Plan Integral, ademais, tivéronse en conta os seguintes criterios:

- **Globalidade**, tentando coordinar as diferentes áreas de actuación coa infancia e coa adolescencia e contemplando o conxunto de necesidades deste sector de poboación.
- **Análise-Planificación-Avaliación**, examinando a situación e os recursos actuais, definindo obxectivos e medidas e contemplando a valoración da idoneidade das actuacións que o Plan propuxese.

- **Racionalidade**, co dobre obxectivo de rendibilizar os recursos existentes mediante unha xestión coordinada dos mesmos e evitar as duplicidades e solapamentos dos programas e actuacións.
- **Transversalidade**, contrastando os puntos de vista e as experiencias dos diferentes axentes e servizos presentes no territorio, acordando un punto de partida e uns obxectivos comúns.
- **Integralidade**, entendendo os nenos e as nenas como un todo, analizando a multiplicidade de aspectos que afectan á súa vida cotiá e atendendo interrelacionalmente o conxunto das súas necesidades físicas, afectivas e sociais.

Por último, o Plan Integral de Infancia e Adolescencia do concello de Teo incorpora no seu marco conceptual o documento **“Construíndo Cidades Amigas da Infancia”, de UNICEF**. Neste texto identifícanse os alicerces básicos para construír un sistema local de goberno comprometido no cumprimento dos dereitos da infancia: estruturas e actividades que son necesarias para involucrar os nenos e as nenas nun movemento activo, asegurar a perspectiva de dereitos da infancia en todos os procesos de toma de decisións e asegurar un acceso igualitario aos servizos básicos. O proceso de construción dunha Cidade Amiga da Infancia non só demanda compromisos políticos, senón tamén accións concretas a través de todo o goberno local.

Este proceso de construción é sinónimo da aplicación da Convención sobre os Dereitos da Infancia no escenario municipal. O programa inclúe nove elementos que este Plan incorpora como propios:

1. **Participación infantil**: promovendo a implicación activa dos nenos e das nenas nos asuntos que lles afectan; escoitando os seus puntos de vista e tomándoos en consideración nos procesos de toma de decisións.
2. **Un marco legal amigo da infancia**: asegurando unha lexislación, un marco regulamentario e procedementos que sexan consecuentes coa promoción e a protección dos dereitos de toda a infancia.
3. **Unha estratexia de dereitos da infancia para todo o municipio**: desenvolvendo unha estratexia ou unha axenda detallada e exhaustiva para construír unha Cidade Amiga da Infancia, baseada na Convención.
4. **Unha comisión de dereitos da infancia ou un mecanismo de coordinación**: desenvolvendo estruturas permanentes no

gobierno local que garantan unha consideración prioritaria á perspectiva da infancia.

5. **Análise e avaliación do impacto na infancia:** garantindo que existe un proceso sistemático que analice e avalíe o impacto das leis, das políticas e das prácticas sobre a infancia: previo, durante e posterior á súa aplicación.
6. **Un orzamento para a infancia:** garantindo o compromiso adecuado sobre os recursos e a análise dos orzamentos dirixidos á infancia.
7. **Un informe periódico sobre o estado da infancia:** garantindo a recollida de información e o adecuado seguimento sobre o estado da infancia así como dos seus dereitos.
8. **Dar a coñecer os dereitos da infancia:** garantindo a sensibilización sobre os dereitos da infancia entre as persoas adultas e os nenos e nenas.
9. **Avogacía independente para a infancia:** apoiando ás ONG,s e desenvolvendo institucións independentes de dereitos humanos que promovan os dereitos da infancia.

4. INFORMACIÓN BÁSICA SOBRE O CONCELLO DE TEO

Xeografía e localización

Teo é un concello de 18.918¹ habitantes que forma parte da comarca de Santiago. O municipio abrangue un total de 80 km² e limita polo norte con Ames e Santiago de Compostela; polo sur, con Padrón e A Estrada; polo leste con Vedra; e polo oeste con Brión e Rois.

O municipio abrangue un total de 80 km² e presenta suaves pendentes que descenden progresivamente desde a zona norte e oeste. Este descenso ten a súa orixe na Pena Agrela (410 metros de altura), no Alto de Montouto (339 m) e no monte Pulga (373 m) e remata a menos de 100 metros sobre o nivel do mar ao chegar ao val do Ulla.

Desde o punto de vista da xeoloxía, o concello de Teo érguese, nas zonas máis baixas, sobre estratos de materiais duros (xistos, lousas e granitos) e rochas sedimentarias. É o caso dos vales do Ulla ou de Santa Lucía. Nas zonas máis altas, no norte e oeste do concello, predominan superficies de erosión herdeiras de antigos macizos erosionados e que hoxe en día forman unha sucesión de ondulacións con resaltes graníticos nas alturas comprendidas entre os 300 e os 400 metros.

O curso dos ríos que cruzan o concello fan que a estrutura do terreo de Teo sexa alombada. O conxunto fluvial teense está formado polos ríos Santa Lucía, Tella, Rego do Chao (todos eles afluentes do Ulla) e polo río Tinto (afluente do Sar). No caso do Ulla, este río discorre polo terreo con dirección leste-oeste e amosa un encaixamento máis marcado no linde occidental do concello, mentres que no lugar onde recibe o Santa Lucía ábrese unha ampla chaira colmada de sedimentos terciarios e cuaternarios.

No relativo ao clima, Teo encádrase no dominio oceánico hiperhúmido. As temperaturas son suaves, matizadas pola presenza do val do Ulla no sur e pola altitude das áreas setentrionais. A temperatura media anual sitúase entre os 13 e os 14°C, reducíndose no período do inverno a 7-9°C. As precipitacións son elevadas, especialmente no norte do termo municipal, xa que se trata dunha zona exposta directamente á entrada de masas húmidas. Ao ano prodúcese entre 1700 e 1800 mm de auga.

Breve historia

A división territorial de Teo non sempre foi tal e como a coñecemos hoxe. Durante o período do Antigo Réxime, as parroquias actuais do concello estaban integradas en tres xurisdicións:

1 Segundo datos facilitados polo [INE](#) (actualizados en 2022).

- Xurisdición do Xiro da Rocha: Calo, Cacheiras, Luou, Oza, Rarís, Recesende e Reis.
- Xurisdición de Veá: Bamonde, Lucí, Vilariño e Teo.
- Xurisdición de Quinta: Lampai.

Estas tres xurisdicións integrábanse no Señorío do Arcebispado de Santiago de Compostela. Coa constitución dos primeiros concellos no segundo período liberal (1820-1823) a maior parte do territorio hoxe ocupado por Teo coñecíase co nome de Oza, pertencente ao partido xudicial de Sar, figurando nos repartimentos da Deputación de Galicia, por entón única.

A volta de Fernando VII ao Absolutismo en 1823 supuxo a disolución dos concellos constitucionais e o regreso ao Antigo Réxime. Coa división provincial en 1822² nas que hoxe coñecemos como as catro provincias galegas, o concello de Oza seguiu a formar parte do partido xudicial de Sar pero, desde ese momento, dependente en canto á imposición da Deputación da Coruña.

Xa co nome de concello de Teo, en 1834 o municipio integrouse no partido xudicial de Padrón. Un ano máis tarde³, xurdiu unha nova división municipal da que naceu o concello de Teo e o seu termo; e no 1836 o concello de Teo quedou definitivamente integrado por 13 parroquias:

1. Bamonde
2. Cacheiras
3. Calo
4. Lampai
5. Lucí
6. Luou
7. Os Tilos
8. Oza
9. Rarís
10. Recesende
11. Reis
12. Teo
13. Vilariño

² Decreto LIX das Cortes do 27 de Xaneiro de 1822 que establece na provincia única de Galicia catro novas provincias: A Coruña, Lugo, Ourense e Vigo.

³ Cos proxectos de desenvolvemento do R.D. de 23 de Xullo de 1835, segundo a Lei de Reforma Administrativa promovida por Javier de Burgos onde se deseñan as provincias e concellos que se manteñen na actualidade.

Nas últimas décadas o concello experimentou un incremento da poboación nos núcleos máis urbanos, nos corredores de Cacheiras e Calo. Aínda así, en Teo seguen a ter unha grande importancia as parroquias máis rurais.

O patrimonio natural, histórico e artístico

O patrimonio do concello de Teo preséntase rico e diverso e abrangue:

- Recursos naturais, ecolóxicos e paisaxísticos, entre os que destacan os leitos fluviais (o sistema fluvial Ulla-Deza, integrado na Rede Galega de Espazos Protexidos), as masas arbóreas (con numerosas carballeiras e soutos), miradoiros (da Agrela e da Pena Escorredía), etc.
- Arquitectura de pontes (a ponte de Pontevea, a ponte romana de Paradela...), de hórreos (hórreo de Caxade, da reitoral de Luou, de Santa María de Teo, do Casal, de Gondelle...), muíños, pombais, lavadoiros (da Florida, de Noceda, de Requián...), fontes (a Burga da Laña, de Santa Margarida en Loureiro, das Barreiras...), cruceiros (o adro de Teo, o cruceiro de Francos...), igrexas (San Simón de Ons, San Xoán de Calo, San Xoán de Recesende...) etc.
- Arqueoloxía de diversas épocas: megalitismo (mámoas de Trasellas, mámoas de Barreiras, mámoas da Zapateira...), Idade do Bronce (na Pena Bicuda de Loureiro), cultura castrexa (castro de Socastro, de Sebe, de Lucí, de Rarís...), romanización (marco da Potra, restos romanos de Mouromorto), medievo (marco da Agrela, Camiño Real de Iria...) e industrial (fábrica de curtidos da Granxa, Real Fábrica de Papel do Faramello, Dehesa Real de Coto...).
- Festas populares, entre as que destacan os Xenerais do Ulla (celebrada en Oza e cuxa orixe se atopa na Guerra da Independencia contra os franceses, na primeira metade do S.XIX), a Feira Cabalar de San Martiño (celebrada o día do San Martiño, o 11 de novembro, no lugar de Francos, na parroquia de Calo) ou a Batalla de Cacheiras.

Situación demográfica

Teo ten unha poboación de 18.918 persoas, das cales 9.681 son mulleres (51,17%) e 9.237 son homes (48,83%) segundo os datos do INE de 2022. A súa evolución demográfica amosa un incremento nas últimas décadas, especialmente desde 1998 até 2012.

A poboación censada en Teo menor de idade, é dicir, entre os 0 e os 18 anos, foi no 2022 dun total de 3.232 persoas, o que supón un 17,08% da poboación total do municipio, segundo os datos do IGE. A distribución por

sexos sería a seguinte: 1.607 mulleres (49,72%) e 1.625 homes (50,28%). A seguir podemos ver unha táboa da poboación de 0 a 18 anos, por idade e por sexo (2022):

	Idade																		
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Mulleres	62	60	55	65	65	71	73	78	85	112	99	96	74	113	114	100	96	87	102
Homes	65	49	54	57	77	83	91	86	99	81	92	96	90	94	93	110	112	92	104
Total	127	109	109	122	142	154	164	164	184	193	191	192	164	207	207	210	208	179	206

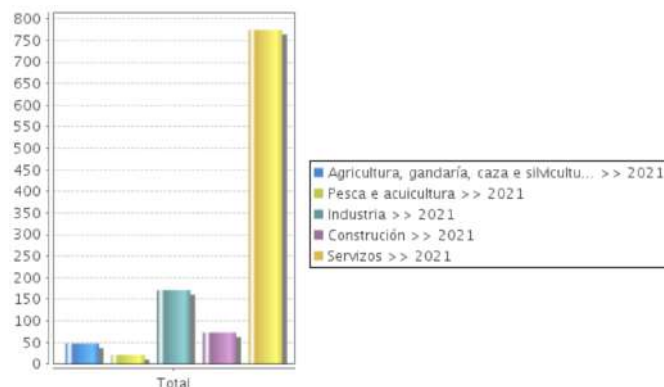
No ano 2021 houbo un total de 132 nacementos no concello de Teo e a taxa de natalidade en era de 6,97, sendo a idade media de maternidade de 33,35 anos e o número medio de crianzas por muller de 1,24.

Tamén hai que ter en conta o número de defuncións dese mesmo ano, 179, o que indica un saldo vexetativo no concello negativo de -47. Por outra banda, o índice de envellecemento do concello, no ano 2022, situábase en 116,1, sendo a media galega de 167,26.

En canto á poboación migrante, o número total de persoas residentes en Teo nadas no estranxeiro no ano 2021 era de 85 persoas, sobre un total de 876 persoas inmigrantes e unha taxa de inmigración de 46,42. Como datos xerais relativos á presenza de poboación estranxeira no concello de Teo, convén destacar que en 2021 a porcentaxe de poboación estranxeira era de 2,04% (1,62 homes e 2,44 mulleres), segundo os datos do IGE referidos a poboación estranxeira.

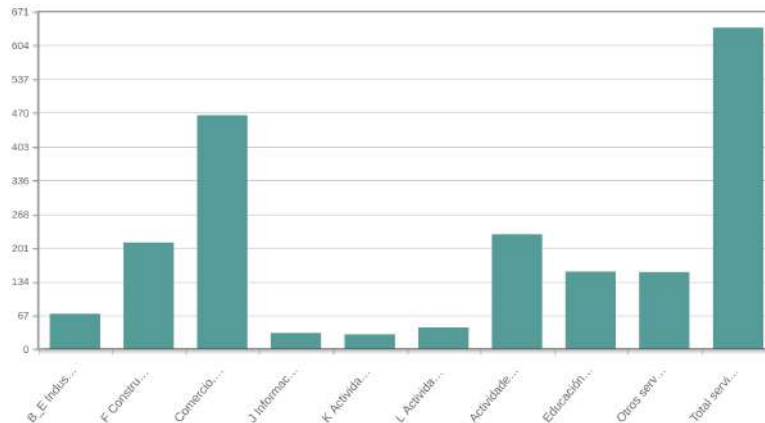
Datos socio-económicos

O concello de Teo contaba en xaneiro de 2023 cun total de 7.875 persoas afiliadas en alta laboral, das que 3.834 eran mulleres e 4.041 eran homes, segundo os datos recollidos do IGE, sendo os empregos máis desenvolvidos en Teo os do sector servizos e ocupación da poboación quedaría representada por sectores na seguinte gráfica:

A taxa de paro do concello situouse no mes de marzo de 2023 en 749 persoas paradas, das cales 306 foron homes (40,85%) e 443 mulleres (59,15%), segundo os datos do Boletín mensual de paro da Consellería de Economía, Emprego e Industria da Xunta de Galicia⁴.

A nivel empresarial, o Instituto Nacional de Estadística (INE) recolle que en 2022 o número total de empresas en funcionamento era de 1.386, repartidas da seguinte maneira por sectores:

Recursos educativos

O concello de Teo conta cun total de nove centros escolares (8 públicos e 1 privado) de diferentes niveis de escolaridade, destinados a crianzas e adolescentes entre 0 e 18 anos:

- Escolas Infantís Municipais (EIM):
 - EIM dos Tilos.
 - EIM de Calo.
 - EIM da Ramallosa.
- Centros de Educación Infantil e Primaria:
 - CEIP de Calo.
 - CEIP Os Tilos.
 - CEIP A Ramallosa.
- Centro Rural Agrupado.
- Instituto de Educación Secundaria de Cacheiras.
- Chester College International School.

No ensino, destacamos a importancia do uso da lingua galega e as actividades de dinamización lingüísticas organizadas polo Servizo de Normalización Lingüística do concello de Teo:

4 <https://empregoigualdade.xunta.gal/publicacions-e-estadisticas/analise-mensual-paro>

- **Apego:** Apego é un programa colectivo creado para fomentar e mellorar a transmisión do galego como lingua inicial. Diríxese ao contexto familiar e social dos nenos e nenas nos seus primeiros anos de vida (0 a 6) para achegarlle argumentos e facilitarlle ferramentas e redes que sosteñan e arroupen a crianza en galego. O programa entrega ás persoas usuarias un agasallo de benvida cunha caixa que contén recursos para a crianza, así como un CD con música en galego. Unha vez sumada a crianza ao proxecto os seus proxenitores continúan tendo unha retroactividade co proxecto, xa que reciben continuamente información sobre actividades e recursos que os diferentes concellos van xerando e que poidan ser de interese para esta poboación. Existe unha programación mensual de actividades para crianzas.
- **Proxecto Enreguéifate:** Enreguéifate é un proxecto impulsado polos concellos de Ames, Pontevedra, Rianxo, Santiago de Compostela e Teo que apoia a difusión da improvisación oral en verso e contribuír por medio dela á promoción do uso da lingua galega. O obxectivo principal deste proxecto é que a cidadanía entre en contacto coa improvisación oral en verso a través da experiencia de regueifar, nomeadamente no ámbito escolar. Por iso, inclúe accións formativas para alumnado e profesorado, un certame de regueifas en vídeo e un acto de entrega de premios do certame. Actividades que se desenvolven nos meses de xaneiro a abril.
- **Youtubeiras:** Youtubeiras nace coa vontade de conseguir que haxa máis vídeos en galego na Rede. Youtubeiras busca incitar e facilitar que todas as persoas compartan as súas habilidades e criterios, que poidan ser de interese para outras persoas, a través dunha canle onde moitas persoas descubren, visualizan e comparten vídeos. Actualmente, Youtube é a segunda rede social máis empregada, despois de Facebook, con máis de mil millóns de usuarias e usuarios. Para lograr este obxectivo xorde Youtubeiras, un concurso de vídeos na Rede, coa fin de fomentar a creación de vídeos en galego, tanto de opinión como vídeo-tutoriais, para a súa difusión en Internet. Youtubeiras tamén ofrece formación específica de videocreación para compartirmos os saberes todos e aprendermos a comunicar coa linguaxe audiovisual.

Youtubeiras é unha iniciativa organizada polos servizos de normalización lingüística dos concellos da Baña, Ames, Moaña, Negreira, O Grove, Pontevedra, Ribadeo, Santiago de Compostela, Teo e Rianxo, das universidades da Coruña, Santiago de Compostela e Vigo e da Deputación da Coruña.

- **Día de Rosalía:** Actividade en colaboración coa Fundación Rosalía para divulgar a obra de Rosalía neste día.
- **Maio, mes das Letras:** Diversas actividades que xiran arredor da figura homenaxeada nas Letras Galegas durante o ano en curso, así como programas no ámbito educativo. Realízase nas datas previas ao 17 de maio.
- **Oferta puntual de actividades:** Actividades realizadas en colaboración coa Rede de Dinamización Lingüística, coa Deputación da Coruña e coa Secretaría Xeral de Política Lingüística.

Recursos sanitarios

En canto aos recursos sanitarios do concello de Teo, existen catro centros de saúde:

- Centro Médico de Folgueiras.
- Centro Médico dos Tilos.
- Centro Médico de Cacheiras.
- Consultorio de Pontevea.

No ano 2023, o concello de Teo asinou un convenio coa Xunta de Galicia para poñer en marcha a construción do novo centro de saúde na Ramallosa.

Outras problemáticas teñen que ver co alto índice de infancia e adolescencia con discapacidade recoñecida, que supoñen un 13% entre a poboación de 3 e 18 anos en relación ao total de persoas adultas.

Servizos sociais

Os Servizos Sociais do concello de Teo están formados polo conxunto de prestacións, programas e equipamentos destinados a garantir a igualdade de oportunidades e o acceso á calidade de vida e á participación social do conxunto da poboación do municipio.

O Servizo está composto por unha coordinadora, dúas auxiliares administrativas, unha educadora social e tres traballadoras sociais, das cales dúas exercen como profesionais de referencia para o conxunto da poboación do concello.

Entre os ámbitos máis habituais de actuación dos servizos sociais municipais está a protección de colectivos vulnerables como son as persoas menores de idade. Ademais deste colectivo, prestamos tamén especial atención ao das persoas maiores e das persoas con diversidade funcional. Estas intervencións concrétanse en prestacións tanto técnicas (ofrecendo información, orientación e intervención social por parte das profesionais que

forman o equipo de traballo), como en axudas (de carácter económico ou material ou acceso a bonificacións e servizos específicos).

A seguir explícanse os servizos, programas e axudas que teñen que ver directamente coa atención á infancia e ás familias na área dos Servizos Sociais:

- **Servizo de educación e apoio familiar (SEAF):** Trátase dun servizo básico que integra o conxunto de proxectos e servizos de apoio educativo e psico-social dirixidos ás familias, co obxectivo de detectar, previr e superar as situacións de dificultade, especialmente as eventuais situacións de maltrato infantil ou calquera outra desprotección, así como promover procesos de cambio que favorezan un adecuado exercicio das responsabilidades familiares, a mellora da autonomía, da integración e da participación social das familias e unidades de convivencia.
- **Programa de apoio escolar:** Concibido dentro do propio Servizo de Educación e Apoio Familiar (SEAF) dos Servizos Sociais Municipais e na procura da máxima colaboración cos equipos docentes, no ano 2013 comezan as actuacións compensatorias de reforzo escolar dirixidas a nenas e nenos en dificultade social. A actividade distribúese en catro grupos, dous deles de secundaria e dous de primaria, nos que se procura unha atención personalizada centrada nas necesidades do alumnado. Desde este enfoque, poténcianse as competencias básicas de cada participante, promóvense hábitos de estudo e aséntanse as bases para unha aprendizaxe autónoma e máis satisfactoria. Así mesmo, nestas aulas refórzanse coñecementos e resólvense dúbidas sobre as temáticas que están a ser abordadas na escolarización ordinaria, incrementándose as expectativas de éxito escolar, non só por parte do propio alumnado, senón tamén das súas familias e profesorado.
- **Programa Cidades Amigas da Infancia:** No ano 2018 o concello de Teo recibiu o Recoñecemento *Cidade Amiga da Infancia* no marco da VIII Convocatoria de Recoñecementos 2018-2022 de Unicef, recoñecendo o traballo realizado dende o Departamento de Benestar, coa mocidade e infancia de Teo.
- **Órganos de participación xuvenil:** En relación co punto anterior, no 2018 puxéronse en marcha o Foro de Participación da Infancia e Adolescencia de Teo (FoPIA), o Consello Local da Infancia e Adolescencia (CLIA), a Mesa de coordinación interna e a Mesa de coordinación externa, organismos de participación relacionados coa participación de nenos e nenas dos colexios de primaria e do IES. A través destes organismos estase traballando en darlle participación á mocidade. Unha das actividades máis destacadas impulsadas dende

o Consello foi unha campaña de seguridade viaria con varios vídeos deseñados e elaborados coa participación das persoas menores de idade. Ao redor da participación xuvenil tamén cómpre mencionar a posta en marcha do Consello Climático Xuvenil (CCX), onde a mocidade leva a cabo accións contra o cambio climático.

- **Bonificación de actividades extraescolares, de conciliación e/ou de lecer e tempo libre:** A ordenanza municipal reguladora do prezo público por realización de actividades culturais e deportivas establece unha exención total da praza para aquelas familias en situación económica desfavorable, xustificándose ben a través da situación económica, ben a través dun informe dos servizos sociais do concello de Teo. Existen tamén exencións totais en actividades municipais como DiverTeo ou o servizo de Madrugadores e Teocoida (nos Tilos, Calo e a Ramallosa) a través dun informe dos Servizos Sociais. Asemade, existen bonificacións de prazas en Asociacións privadas con ou sen ánimo de lucro.
- **Prazas de emerxencia reservadas nas Escolas Infantís Municipais:** Nas Escolas Infantís Municipais existe a reserva dunha praza por grupo de idade e centro durante o seu período de apertura. Estas prazas son cubertas atendendo o seguinte criterio: “casos que sexan valorados pola unidade de traballo social correspondente como urxentes, baseándose en motivos técnicos diversos, pero relacionados co benestar do/da menor. Neste caso a adxudicación da praza será inmediata mediante resolución da Alcaldía, sempre que exista unha vacante, dándose conta á comisión de baremación na seguinte reunión que esta realice”. No curso 2022-2023 deu comezo a aplicación da bonificación na atención educativa para todo o alumnado. Acolléndose así o concello de Teo a medida promovida pola Xunta de Galicia.
- **Servizo de axuda no fogar:** Este servizo non está dirixido especificamente á infancia e adolescencia pero, dentro do seu campo de actuación, está incluído este sector de poboación por ser especialmente vulnerable. As atencións de carácter psicosocial e educativo están especialmente prescritas en caso de servizos de axuda no fogar dirixidos a unidades familiares nas que existen menores a cargo e nas que se observan situacións familiares que poden repercutir negativamente no seu coidado. Durante o confinamento ante a imposibilidade de ingreso en centros residenciais incrementáronse as persoas atendidas polo SAF e noutros casos aumentáronse os tempos de atención e coidados.
- **Axudas municipais de emerxencia social e entrega de axudas materiais en especie:** Tampouco son axudas específicas para a

infancia. Non obstante, a cobertura de necesidades básicas de menores especificamente ou de unidades familiares nas que existen menores son obxecto preferente de cobertura. Tanto no relativo á alimentación e a outros materiais básicos, mantemento da vivenda, subministración de servizos básicos da vivenda, material escolar, vacinas non cubertas polo sistema público... Cabe destacar o esforzo orzamentario realizado durante o período de pandemia coa posta en marcha de axudas económicas específicas para as situacións de precariedade provocadas pola situación de COVID (ERTEs, finalizacións de contratos laborais, etc.). Ademais, concretamente dirixidas á infancia e adolescencia puxéronse en marcha mecanismos de apoio en relación á cobertura de material escolar, lúdico, e equipos informáticos destinados a reducir a fenda social e dixital.

- **O noso concello é socio do Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade (FGCS):** Cada ano o concello de Teo paga a cota de socio ao Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade, un organismo autonómico de cooperación internacional. No relativo á infancia poden destacarse varias liñas de actuación que afectan a este sector poboacional:
 - **Proxectos de cooperación ao desenvolvemento a nivel internacional:** Varios dos proxectos que contan con financiamento do FGCS teñen á poboación infantil e xuvenil como beneficiaria. Se nos remitimos ao último ano executado (2022), os tres que se nomean a continuación estarían claramente relacionados:
 - Guinea-Bissau Mellora da calidade do tratamento materno infantil na Rexión de Cacheu.
 - Mozambique Promoción dos dereitos da infancia nos distritos de Boane e Namaacha (2ª fase).
 - Mozambique Saúde sexual e hixiene menstrual, combate aos casamentos prematuros e entrega de compresas reutilizables para raparigas en situación de vulnerabilidade.
 - **Sensibilización, educación para unha cidadanía global:** Nesta área compre destacar que o Concello de Teo participa no proxecto europeo Peopel & Planet, que trata de concienciar á xente nova sobre a gravidade do cambio climático. Para isto tense constituído a nivel municipal o Consello Climático Xuvenil.
 - **Formación “Localizando a Axenda 2030”:** A responsable técnica dos Servizos Sociais Municipais formouse en 2022 nesta área, a fin de avanzar na implantación municipal dos Obxectivos do Desenvolvemento Sostible, que como é sabido afectan ao conxunto poboacional pero varios dos obxectivos teñen á

poboación infantil como elemento clave, como é o caso do dereito de acceso a unha educación de calidade.

- **Escolas Infantís Municipais (EIM):** As Escolas Infantís Municipais prestan atención aos nenos/as escolarizados nelas, tanto nos aspectos educativos do primeiro ciclo de educación infantil como asistenciais (alimentación, coidado e hixiene), dentro do horario de funcionamento das escolas. A educación infantil de primeiro ciclo está dirixida a nenos/as de idades comprendidas entre os 0 e 3 anos e cumpre, respecto dos/das menores, unha dobre función, educativa e asistencial, ao tempo que fai un labor facilitador da conciliación persoal, laboral e familiar no que respecta ás familias. A prestación deste servizo é de balde e non ten custo para as familias.
- **Servizo de atención temperá (SAT):** No ano 2018 créase o servizo de atención temperá, dirixido á poboación infantil de 0 a 6 anos, á súa familia e á súa contorna. Ten por obxectivo darlles resposta o antes posible ás necesidades transitorias ou permanentes que presentan os nenos e as nenas con trastornos no desenvolvemento ou en risco de padecelos, para facilitar o desenvolvemento da súa autonomía persoal e a inclusión social. En 2021, os concellos de Teo e Ames asinan un convenio de colaboración e bota a andar o SAT conxunto para atención á poboación destes dous municipios. A xestión compartida permite dar un salto de calidade no que respecta ao horario de apertura e ás instalacións nas que se desenvolve a atención.

Os Servizos Sociais do concello de Teo atenden un total 2789 persoas, das que 1116 son homes e 1673 son mulleres. E os programas de inclusión atenden un total de 157 familias, das que 74 son familias sen menores e 83 son familias con menores ao seu cargo.

Unha situación de grande preocupación do concello de Teo é a situación de vulnerabilidade derivado dos problemas de infravivenda de varias unidades familiares na zona do Carballal, onde residen persoas menores de idade. Situado na parroquia de Calo, a escasos metros da estrada de Pontevedra que cruza o Milladoiro, encóntrase o lugar do Carballal. Se ben a situación no ano 2017 arroxaba datos de 6 infravivendas ou vivendas de bloque, nas que habitaban 5 unidades de convivencia, e que agrupaban 18 persoas (7 homes, 6 mulleres e 5 crianzas de 2, 3, 6, 15, e 16 anos), nos últimos catro anos déronse dúas circunstancias en relación á realidade do Carballal: por unha banda, aumentouse o número de familias debido ao casamento das xeracións máis novas e adolescentes e nacementos, o que implicou que nalgún caso chegasen a convivir dúas unidades familiares nun mesmo alpendre e, por outra, a posta en marcha do programa “Fogares”, en convenio coa entidade Provivenda, e a intervención

social conlevou o acceso de 4 unidades familiares que contan con 7 menores a vivenda regulada. Unha das familias retornou ao núcleo de infravivendas por desexo propio. Na actualidade, viven neste núcleo do Carballal 11 persoas adultas, 6 mulleres e 5 homes, 4 menores, 3 nenos e unha nena.

A proximidade na convivencia, as deficientes condicións de habitabilidade e outras situacións de vulnerabilidade, dálle ao traballo con esta poboación unhas características particulares, que fai máis diferencial, que no resto dos casos, a actuación con este sector de poboación. Na actualidade, e desde o ano 2008, véñense realizando diferentes accións nos diferentes ámbitos de intervención.

- **Acceso aos recursos sociais:** Na actualidade, a maioría das familias pasaron da percepción da RISGA ao IMV, acadándose nalgún caso a inserción laboral. Perciben ademais outras prestacións familiares da Seguridade Social e da Xunta de Galicia. Debido a situación de precariedade, en moitas ocasións teñen acceso tamén a axudas de emerxencia social municipal.
- **Promoción educativa:** En educación primaria acoden 3 nenos e o curso que ven inicia unha nena 4º de educación infantil. A pesar do traballo educativo realizado coas familias xitanas para apoiar a súa educación, ao finalizar o período de escolarización obrigatoria nos últimos anos abandonaron os estudos. Neste ámbito, a participación en programas educativos ou de cualificación profesional da Fundación Secretariado Xitano diminuíu nos últimos anos. En canto á situación educativa da poboación adulta, esta non ten mellorado con respecto a hai catro anos, e a situación é a que se reflectía no anterior informe: a maioría dos homes xa contan co Graduado Escolar e siguen cursando as competencias clave. As mulleres seguen sen acadar título regrado.
- **Promoción da saúde:** Cada vez é máis xeneralizado o uso dos recursos sanitarios locais, aínda que persiste a tendencia no acceso vía urxencias.
- **Acceso ao emprego:** Existe baixa cualificación para o acceso ao emprego, pero ano a ano tanto mulleres como homes acceden a diferentes actividades formativas e de cualificación prelaboral.

Por último, na área de Cooperación e Solidaridade dos Servizos Sociais comunitarios cóntase cun **Servizo de voluntariado municipal**, que ofrece á veciñanza a posibilidade de participar de xeito activo no artellamento social do concello e de realizar actividades sociais para a mellora da calidade de vida individual e colectiva, colaterais á propia acción municipal. Entre os proxectos destacan:

- Apoio Educativo.
- Voluntariado xuvenil.
- Banco Veciñal de Alimentos de Teo.
- Roupeiro Municipal.
- Acompañamento a persoas maiores soas ou con dificultades.
- Voluntariado ambiental.

Dentro desta área tamén cabe destacar o **Banco Municipal de Electrónica**, un servizo que durante o período de pandemia se fixo fundamental para a redución da fenda dixital das nenas, nenos e adolescentes que non dispoñían de dispositivos tecnolóxicos. Este servizo recolle desde o ano 2017 doazóns de ordenadores e móbiles que son preparados para ser usados de novo por persoas sen medios económicos que os precisen.

Recursos culturais, deportivos e de lecer

O concello de Teo conta con instalacións municipais destinadas á realización de deportes e actividades de lecer, así como con diversos recursos nos ámbitos cultural, deportivo e de lecer.

- **Recursos culturais:**
 - **Biblioteca Municipal:** Concibida como un espazo de promoción da lectura e a educación da cidadanía, a Biblioteca Municipal busca ser un lugar de encontro, onde poder formarse, aprender, compartir experiencias e relacionarse a través do seu fondo, programación de actividades para todos os públicos e cesión de espazos para a veciñanza. Este servizo préstase en rede a través de dous puntos de atención: [BPM do Grilo-Cacheiras](#) e [BPM dos Tilos](#), ambos os dous de acceso libre e gratuíto. Ademais dos servizos ofrecidos de forma habitual, realízanse actividades periodicamente como actividades de animación á lectura, clubs de lectura, concertos, contacontos, obradoiros, etc. Os meses de verán trasládanse parte dos fondos ás Bibliopiscinas municipais (Os Tilos e Luou).
 - **Casas comúns municipais:** Instalacións socioculturais municipais destinadas ao servizo da cidadanía para a práctica de actividades culturais, sociais e veciñais. Estas actividades deben axustarse ás características dos locais e organízanse ao redor dun [regulamento específico](#) que establece o uso e funcionamento dos locais socioculturais municipais do concello de Teo situados nos lugares de Bamonde, Calo, Campos-Teo, Lampai, Oza, Rarís, Os Tilos, A Torre-Cacheiras, O Grilo-Cacheiras e A Ramallosa. Nos

últimos anos executáronse obras de mellora en diferentes Casas comúns, como a dos Tilos, onde se actuou sobre a envolvente xa que estaba bastante deteriorada.

- **Recursos deportivos:**

- **Pavillóns polideportivos:** Pavillón polideportivo dos Tilos, Pavillón polideportivo Ezequiel Mosquera e Pavillón polideportivo de Calo.
- **Campos de fútbol:** A Cañoteira, Campo de fútbol de Praíña, Campo de fútbol de Calo, Campo de fútbol de Bamonde, Campo de fútbol de Rarís e Campo de fútbol de Recesende.
- **Piscinas:** Piscina cuberta A Ramallosa, Piscina descuberta de Luou e Piscina descuberta dos Tilos.
- **Pistas deportivas:** Pistas deportivas exteriores de Motouto, Pistas deportivas exteriores da Torre, Pistas deportivas exteriores de Constenla, Pistas deportivas exteriores de San Sadurniño, Pistas deportivas exteriores do Carballal, Pistas deportivas exteriores da Área Recreativa da Igrexa, Pistas deportivas exteriores de Campos de Mirabel, Pistas deportivas exteriores da Piollosa, Pistas deportivas exteriores de Vilar de Francos, Pistas deportivas exteriores do Mosteiro, Pistas deportivas exteriores dos Tilos, Pistas deportivas exteriores de Vilanova e Pistas deportivas exteriores de Fontenlo.

- **Actividades deportivas:** O concello conta tamén cunha programación anual de actividades que inclúe, entre outras, as seguintes realizadas en escolas deportivas (de 3 a 17 anos):

- Atletismo
- Bádminton
- Baile kids
- Baloncesto
- Béisbol
- Bicitrail
- Ciclismo
- Judo
- Karate
- Kickboxing
- Minitenis
- Natación
- Pádel
- Patín
- Psicomotricidade
- Rugby e fútbol americano
- Skate
- Taekwondo
- Tenis
- Tiro con arco
- Voleibol
- Xadrez

Complementariamente con estas actividades, organízanse outras de carácter puntual, como a Carreira pedestre ou a sinalización de rutas de sendeirismo.

- **Clubs deportivos:** Ademais, tamén atopamos en Teo os seguintes clubs deportivos, nos que participan moitas e moitos menores de idade do concello:
 - Club de aerodelismo Estela.
 - Club de baloncesto: Club Amigos de Teo, Club CD Galogrin e Club de baloncesto Club GMU.
 - Club de Billar.
 - Club de ciclismo Anova Racing Team.
 - Club deportivo Lobos. Práctica e ensinanza de rugby e fútbol americano para nenos e nenas entre 4 e 18 anos.
 - Club de Fútbol: Club de Fútbol de Rarís, S.D. Cacheiras e S.D.C. Recesende.
 - Club San Francisco. Actividades de karate, fútbol sala, judo e xadrez.
 - Escola de Béisbol e Sófbol Os Tilos.
 - Family Pádel.
 - Squash Club Santiago – Club de Tenis.
- **Recursos de lecer:**
 - **Parques infantís municipais:** Parque infantil da Unitaria de Raxó, Parque infantil da Unitaria de Cacheiras, Parque infantil da Unitaria de Casalonga, Parque infantil da Unitaria de Reis, Parque infantil do CEIP de Calo, Parque infantil da El da Ramallosa, Parque infantil do CEIP da Ramallosa, Parque infantil da El dos Tilos, Parque infantil do CEIP dos Tilos, Parque infantil e biosaudable do Cemiterio, Parque infantil e biosaudables dos Tilos, Parque infantil Dolmen, Parque infantil de Tribaldes, Parque infantil do Coto, Parque infantil de Lamas, Parque infantil de Montouto, Parque infantil As Torres, Parque infantil de Penelas, Parque infantil do parque Montouto, Parque infantil de San Sadurniño, Parque infantil de Vilar de Francos, Parque infantil Campos de Mirabel, Parque infantil de Fixó, Parque infantil da S.R. de Calo, Parque infantil da Igrexa de Calo, Parque infantil de Ameneiro, Parque infantil do Carballal, Parque infantil de Mosteiro, Parque infantil do concello, Parque infantil Val da Ramallosa, Parque infantil de Luou, Parque infantil de Ribas, Parque infantil de Bouñou, Parque infantil de Sestelo, Parque infantil de Rarís, Parque infantil da Pedra, Parque

infantil do Casal, Parque infantil de Vilanova, Parque infantil Praíña, Parque infantil de Monteselo, Parque infantil de Fontenlo e Parque infantil de Cerdeira.

- **Áreas recreativas:** Área Recreativa de Mouromorto, parroquia de Calo.
- **Sendas:**

- **Espazos naturais:**
 - Muíño da Ribeira.
 - Carballeira de Francos.
 - Ponte de Paradela.
 - Carballeira da Capela de Santa Ana.
 - Parque forestal do Xirimbao.
 - Parque forestal da Burga.
 - Miradoiro da Pena Escorredía.
 - Miradoiro de Agrela.
 - Parque biosaudable dos Robles.
- **Outros recursos:**
 - **Asociación Recreativa e Cultural Os Tilos:** Deseñada para facilitar a conciliación familiar, laboral e persoal. Ademais de actividades lúdico-educativas conta con campamentos nos períodos de vacacións.

- **Clube San Francisco Teo:** Entidade deportiva que desenvolve, xunto con outras actividades, o Obradoiro de Psicomotricidade con bebés de 1-2 e 2-3 anos.
- **Sociedade Recreativa de San Juan de Calo:** Entidade sen ánimo de lucro que potencia a cultura e a práctica deportiva. Conta cunha Escola de Música Tradicional galega.

Recursos informáticos e TIC

O concello de Teo conta cunha Aula de informática para facilitar o acceso da veciñanza ás novas tecnoloxías e promover a sociedade da información e do coñecemento. A aula de Informática conta nestes momentos con doce computadores persoais. Tamén dispón de cascos para os ordenadores e lectores de tarxeta, dunha impresora láser e unha multifunción na que se poden imprimir e escanear todo tipo de documentos.

Por outra banda, e co obxectivo de facilitar o manexo das novas tecnoloxías, a aula de informática acolle unha Escola municipal de tecnoloxías da información. Nela impártense cursos de programación e deseño de videoxogos; cursos de robótica e intelixencia artificial e clases de ofimática e mecanografía. O alumnado vai dos 8 aos 16 anos e son un total de 41 nenas, nenos e adolescentes.

Tecido asociativo

O concello de Teo destaca pola vitalidade do seu movemento asociativo, sendo as principais asociacións:

- Asociación Cultural A Ponte Vella, en Reis.
- Asociación Cultural Rosalía de Castro de Cacheiras.
- Asociación Cultural A Mámoa, en Luou.
- Sociedade Recreativa de San Xoán de Calo.
- Asociación Recreativa e Cultural Os Tilos.
- Asociación Aberteo.
- Asociación Teenses pola Igualdade.
- Emisora radiofónica A xente de Teo.

Pertenza a redes

O concello de Teo está adherido tamén ao "Pacto das Alcaldías", unha iniciativa posta en marcha pola Comisión Europea no ano 2008 e aberta a todas as cidades e municipios en Europa co obxectivo de involucrar

ás autoridades locais e a cidadanía no desenvolvemento e a aplicación da política enerxética da UE. O Pacto consiste no compromiso dos municipios asinantes, de ir máis alá dos obxectivos adoptados para o ano 2020 pola UE para reducir as emisións de CO2 a través de medidas de eficiencia enerxética, promoción das enerxías renovables e da mobilidade sostible.

Ademais, o CLIA participa de forma regular nos Consellos de participación infantís, nas Xornadas de Cidades Amigas da Infancia, no Consello Galego de infancia e adolescencia, na Comisión de infancia do Congreso dos deputados e realiza unha asistencia anual ao Parlamento galego.

5. METODOLOXÍA DE PLANIFICACIÓN

Antecedentes

O interese do concello de Teo polo cumprimento dos dereitos da infancia e da adolescencia demostrouse ao longo dos últimos anos mediante a realización de diferentes actividades organizadas polo propio concello, así como no apoio e soporte de accións levadas a cabo por outras entidades a nivel municipal.

Tamén se acredita o compromiso do concello cos dereitos das persoas menores de idade coa aprobación do regulamento do Consello local da infancia e adolescencia e o Plan Integral de Infancia e Adolescencia 2018-2021 en maio de 2018, así como o desenvolvemento de numerosas actividades en favor da poboación máis nova do concello.

Moitas das actividades, levadas a cabo polas persoas menores de idade do concello de Teo, están recollidas no Informe Técnico Intermedio de 2018-2020 que se enviou a UNICEF no marco da iniciativa das Cidades Amigas da Infancia. Aquí queremos salientar algunha delas, nas que se contou e conta coa participación activa de nenas, nenos e adolescentes do municipio, tanto no deseño das propias actividades como no seu desenvolvemento:

- ✓ TEO/RODANDO. QUERES DAR O TEU PUNTO DE VISTA SOBRE O QUE TE RODEA? Introducción teórico-práctica ao cine documental. Xullo de 2017.
- ✓ Realización anual (agás en 2020 por mor da pandemia) de visitas dos centros escolares á Casa do concello onde puideron interactuar co persoal técnico e con responsabilidades políticas, como o alcalde.
- ✓ Concurso para a creación por parte do alumnado do IES de Cacheiras do logo do programa #TeoRecicla do concello de Teo. Curso 2017-18.
- ✓ Obradoiros formativos e de diagnose participada da situación dos dereitos da infancia e a adolescencia nas 7 aulas de 6º de primaria dos tres centros de educación primaria do concello e nas 5 aulas de 1º da ESO do instituto (IES de Cacheiras). De outubro de 2017 a xaneiro de 2018.
- ✓ Participación do alumnado de 6º de primaria e de 1º da ESO dos centros de ensino do concello na creación e deseño do Foro de Participación da Infancia e da Adolescencia (FoPIA) do concello de Teo. De outubro de 2017 a xaneiro 2018.
- ✓ Deseño dunha campaña de seguridade viaria por parte do equipo de traballo específico do FoPIA. Meses de marzo a maio de 2018.

- ✓ Campaña de recadación de fondos para enviar a Mozambique con diversas actividades, posto en marcha desde o FoPIA. Abril e maio 2021.
- ✓ Colaboración co proxecto de investigación "CON_LecerTeo: explorando os nosos tempos de ocio" da USC, onde a rapazada do FoPIA participou nun proxecto de investigación-acción desde o ano 2020 no deseño do proxecto, execución e difusión dos resultados neste último ano 2023.
- ✓ En abril do 2020, no marco do confinamento pola pandemia, os e as integrantes do Fopia mantiveron unha xuntanza virtual co alcalde para preguntarlle ao rexedor por aqueles temas que máis lles preocupaban en relación coa crise sanitaria da Covid-19.

Proceso de planificación

De cara á elaboración e concreción das accións necesarias para desenvolver con garantía o proceso do que resulta este plan, mantivéronse diferentes reunións con distintos sectores relacionados coa infancia e a adolescencia, ademais das propias do equipo de traballo, quen coordina todo o proceso. A estes contactos podemos engadir diferentes solicitudes de información a UNICEF Galicia, así como a asistencia a diversos encontros informativos e formativos ao redor da renovación do selo Cidades Amigas da Infancia.

- **Reunións co grupo de traballo encargado de elaborar o Plan:** O grupo de traballo encargado da redacción deste documento reuniuse semanalmente ao longo de todo o proceso de elaboración do mesmo.
- **Reunións do equipo de traballo sobre o selo CAI:** O equipo de traballo encargado da xestión de renovación do selo Cidades Amigas da Infancia ten reunións mensuais desde o comezo do proceso e continuará na forma de Grupo coordinador do Plan unha vez finalicen os trámites precisos.
- **Reunións con axentes sociais para recoller as súas achegas para o Plan:**
 - 09/03/2023.- Elaboración da análise DAFO da Mesa de Coordinación Interna con responsables e persoal técnico de tres concellarías.
 - 11/04/2023.- Elaboración da análise DAFO da Mesa Comunitaria ou Mesa de Coordinación Externa con persoal técnico do concello e con representantes de entidades locais e persoas con vinculación profesional directa coa infancia e a adolescencia.

- 18/04/2023.- Reunión da Mesa de Coordinación Interna con responsables e persoal técnico de tres concellarías, e representantes do FoPIA.
- **Relación de actividades desenvolvidas para recoller as propostas da infancia e a adolescencia para o Plan:**
 - 06/10/2022.- Análise colectiva dos dereitos da infancia e adolescencia e difusión das actividades do FoPIA e CLIA a 15 grupos de 1º, 2º e 3º da ESO do IES Cacheiras.
 - 07/10/2022.- Análise colectiva dos dereitos da infancia e adolescencia e difusión das actividades do FoPIA e CLIA a 5 grupos de 4º da ESO do IES Cacheiras.
 - 17/10/2022.- Análise colectiva dos dereitos da infancia e actividade para a elección de representantes nas aulas de 6º de primaria do CEIP de Calo.
 - 18/10/2022.- Análise colectiva dos dereitos da infancia e actividade para a elección de representantes nas aulas de 6º de primaria do CEIP da Ramallosa.
 - 19/10/2022.- Análise colectiva dos dereitos da infancia e actividade para a elección de representantes nas aulas de 6º de primaria do CEIP Os Tilos.
 - 24/10/2022.- Continuación da actividade para a elección de representantes nas aulas de 6º de primaria do CEIP de Calo.
 - 25/10/2022.- Continuación da actividade para a elección de representantes nas aulas de 6º de primaria do CEIP da Ramallosa.
 - 26/10/2022.- Continuación da actividade para a elección de representantes nas aulas de 6º de primaria do CEIP Os Tilos.
 - Do 06/03/2023 até o 12/04/2023.- Enquisa á mocidade de Teo sobre os seus dereitos.
 - 17/04/2023.- Elaboración da análise DAFO do Foro de Participación da Infancia e da Adolescencia (FoPIA) do concello de Teo coa presenza de representantes dos tres CEIP e do IES de Cacheiras.
 - 08/05/2023.- Reunión do FoPIA coas candidatas á alcaldía para reivindicar os dereitos da infancia e da adolescencia e presentar unha lista de imprescindibles para o programa electoral.

O 31 de xaneiro de 2018 o Pleno do Concello de Teo aprobou o regulamento do Consello local da infancia e adolescencia e o Plan Integral de Infancia e Adolescencia 2018-2021 foi aprobado tanto polo Pleno municipal no mes de maio de 2018 como polo Pleno do CLIA celebrado no mesmo mes. A vixencia deste plan foi prorrogada ata 2022, por iniciativa de UNICEF, pola incidencia da pandemia do COVID-19.

O día 12 de decembro de 2022 o FoPIA decide por votación modificacións nos Regulamentos do FoPIA e o CLIA que deben ser ratificados no CLIA de xuño de 2023 e posteriormente no pleno municipal.

Asemade, na sesión ordinaria do Pleno Municipal do 1 de marzo de 2023 apróbase por unanimidade de todos os grupos políticos e a proposta de Alcaldía, solicitar a renovación do Selo do concello de Teo como Cidade Amiga da Infancia. No último pleno do actual goberno municipal na sesión de data 10 de maio de 2023 é aprobado por unanimidade o *II Plan Integral de Infancia e Adolescencia 2023-2027*. Estes acordos serán ratificados polo Pleno do CLIA que se celebrará no vindeiro mes de xuño.

Valoracións e diagnóstico

Para realizar a valoración leváronse a cabo distintas liñas de acción que axudaron á recollida de información e posterior elaboración dunha análise valorativa da situación da infancia e adolescencia no Concello de Teo. Para iso, traballouse con distintos grupos de persoas: crianzas e adolescentes de menos de 18 anos e persoas adultas.

- **Actividades realizadas con persoas menores de idade:**

- **Elaboración da enquisa aberta e anónima:** Co obxecto de chegar a o maior número de rapaces e rapazas posible, creouse unha enquisa en liña para cubrir de xeito anónimo, cuxo deseño se baseou no modelo fornecido pola UNICEF e adaptado ás características propias do concello. O formulario de preguntas foi distribuído a través de da páxina web do concello de Teo e de xeito específico nos centros educativos e IES, contando co apoio dos departamentos de orientación, as persoas titoras e tendo como soporte medios de comunicación dixital como o ABALAR. Ver [aquí](#) a batería de preguntas.

Ao longo de mes e medio, recibíronse 152 respostas, das cales foron descartadas 10, tanto por ofrecer contestacións non válidas (linguaxe inapropiado ou resposta irreais) resultando unha mostra representativa de 142 respostas de persoas de entre 10 e 16 anos. De seguido, expóñense os resultados obtidos, podéndose consultar as respostas completas na seguinte [ligazón](#).

Datos xerais:

Por idade: Das 142 persoas participantes, máis do 60% tiñan 3 e 14 anos, 15 anos un 11% e 16 anos un 8%. Só o 0,7% tiña 10 anos.

Por parroquias: A orde de participación foi a seguinte:

- Cacheiras: 22,5%
- Calo: 20,4%
- Teo: 18,3%
- Luou: 9,2%
- Lampai: 4,9%
- Os Tilos: 4,2%
- Lucí: 3,5%
- Reis: 3,5%
- Oza: 1,4%
- Rarís: 2,8%
- Recesende: 2,8%
- Vilariño: 2,8%
- Bamonde: 0,7%

Por lugar de nacemento: En canto ao lugar de nacemento a porcentaxe maior correspondeuse con España, destacando a presenza doutras orixes como Ucraína, con 2 respostas, África, Hungría ou Venezuela.

Por xénero sentido: A porcentaxe foi a seguinte: 47,9% de rapazas, 46,5% de rapaces, 2,1% de persoas non binarias, 2,1% que non desexan responder e un 1,4% demichica.

Estudos: Unha ampla maioría das persoas que contestaron estar estudando en centros públicos do concello (98,6% estudan e 97,9% centros públicos), correspondéndose as porcentaxes restantes a persoas que non estudan ou o fan en centros privados.

Discapacidades: Un 3,5% das persoas manifestaron ter algún tipo de discapacidade e delas, só o 16,7% (1 persoa) participa nun programa de deporte adaptado e o 33,3% (2 persoas) recoñece participar nalgún programa de apoio e adaptación para poder estudar.

Dereitos e participación:

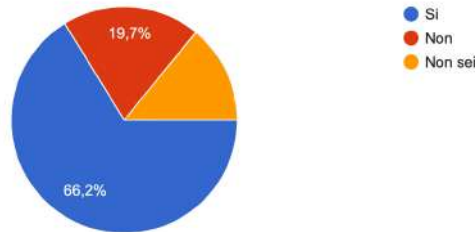
Á pregunta “coñeces os teus dereitos como menor de idade e que están recoñecidos na [Convención dos Dereitos das Crianzas](#)”, un 54,2% afirma non ter coñecemento, fronte a un 41,5% que si e un 4,3% que manifesta saber só dalgúns.

Á pregunta “existe no teu concello, escola ou parroquia un órgano de participación, espazo ou asociación nas que participan nenos, nenas e adolescentes?”, obtivéronse as seguintes respostas: un

amplio 66,9% afirmou que si, un 19,7% contestou que non e un 13,4% manifestou non saber.

Existe no teu concello, escola ou parroquia un órgano de participación, espazo ou asociación nas que participan nenos, nenas e adolescentes?

142 respostas

Con todo, ao ser preguntadas sobre a existencia do FoPIA un 76,1% asegurou coñecer este Foro de Participación da Infancia e Adolescencia.

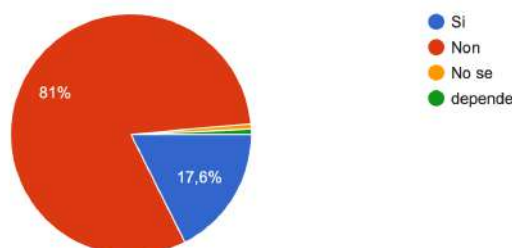
En canto á percepción do respecto e valoración que reciben por parte do Concello de Teo, responden á pregunta “No último ano, pensas ou sentes que as autoridades do Concello de Teo te valoran, respectan e/ou tratan xustamente?”

- Sempre: 31%
- Nunca: 23,2%
- Case sempre: 16,9%
- Algunhas veces: 15,5%
- Case nunca: 6,3%
- Non sei: 4,9%
- Outros: 2,1%

Sobre a súa participación activa, o 81% responde que no último ano non fixo propostas ao Concello de Teo para mellorar os dereitos dos nenos, nenas e adolescentes.

No último ano, fixeches algunha proposta ao Concello de Teo para mellorar os dereitos dos nenos, nenas e adolescentes?

142 respostas

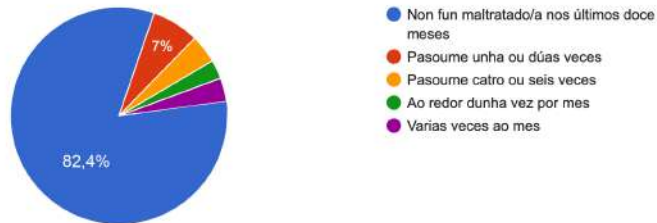
De entre os 27 rapaces e rapazas que recoñeceron ter feito algunha proposta en favor dos dereitos da mocidade, correspondentes co 17,6% do total, o 59,3% considera que Concello de Teo as escoitou, mentres que o 29,6% entende que non.

Un 68,3% indica non saber onde presentar propostas, fronte a un 31% que si e ante a pregunta “o Concello de Teo infórmache sobre o estado das túas propostas?”, un 67,7 indica que non mentres o 19,7 considera que si e o 12,7% ofrece “outras respostas”, destacando entre estas “ás veces” e “non fago propostas”.

Discriminación, *bullying* e ciber acoso:

Á cuestión “Nos últimos doce meses, fuches vítima de discriminación, ignoraron algunha das túas necesidades ou algún tipo de malos tratos na túa casa, no colexio ou instituto, no parque, asistindo a algunha actividade recreativa ou cultural?” ás porcentaxe nas respostas foron as seguintes:

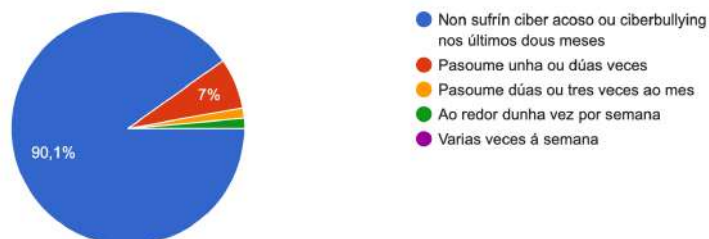
Nos últimos doce meses, fuches vítima de discriminación, ignoraron algunha das túas necesidades ou algún tipo de malos tratos na túa casa, no colexio...tindo a algunha actividade recreativa ou cultural?
 142 respostas

Un 86,6% indica no ter sufrido acoso ou bullying no centro de ensino, fronte a un 9,1% que refire agresións con periodicidades que van dunha vez por semana a 1 ou 2 veces en total.

En canto ao *ciberbullying* ou ciber acoso, os resultados son os seguintes:

Nos últimos dous meses, sufriches ciber acoso ou ciberbullying?
 142 respostas

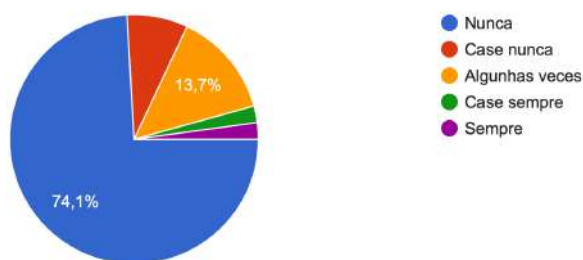

Hábitos de saúde e hixiene:

As preguntas relacionadas con saúde e hixiene revelan que unha maioría de rapaces e rapazas consideran ter unha dieta alimenticia equilibrada e variada (66,9%), mentres que un 24,6% refire tela “só algunhas veces” e un 8,4%, nunca ou case nunca. En canto á hixiene persoal, algo máis do 7% indicou non ter bos hábitos neste senso.

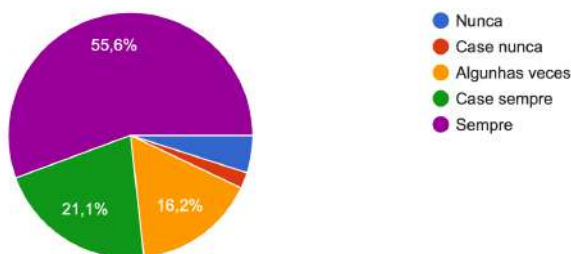
O consumo de alcohol e/ou tabaco relévase máis estendido con respecto a outras substancias, referindo o 28,1% o seu consumo regular fronte ao 3,6% que refiren o consumo doutro tipo de drogas (un 90% indica no consumir drogas nunca).

Bebes alcohol ou fumas?
139 respostas

En canto á identificación de emocións amósase unha certa diversidade nas respostas, cun peso relativo elevado daquelas que reflicten ambigüidade ou incerteza:

Sabes (recoñeces) cando te sentes triste, anoxad@, content@, etc.?
142 respostas

Unha ampla maioría practica deporte polo menos dúas veces á semana (75,4%) e un 24,6%, non chega a ese mínimo.

O 88,6% non mantén ou mantivo relacións sexuais e de entre o 13,4% que si, 66,7% empregou métodos anticonceptivos, fronte e a un 33,3% que non.

Mobilidade e uso do espazo e instalacións públicas:

O 46,4% das rapazas e rapaces vai ao parque ou utiliza algún lugar público ao ar libre, sempre ou case sempre, e outro 40,1% faino “algunhas veces”. Só o 13,5% recoñece non empregar estes espazos públicos “nunca” ou “case nunca”.

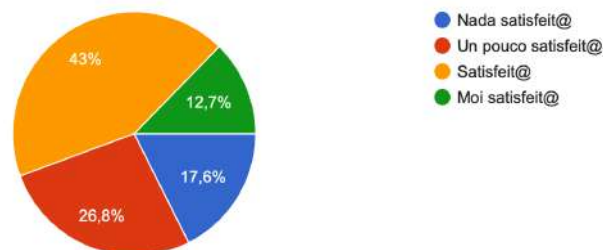
En canto á seguridade percibida, un 73% indica sentirse seguro/a tanto na rúa como nos desprazamentos ou paseos, “sempre” ou “case sempre”.

O coche particular é o medio de transporte maioritario empregado polo 60,6% das rapazas e rapaces, seguido dos desprazamentos a pé (20,4%), o transporte público (7,7%) e a bici (5,6%).

Unha ampla maioría non emprega o Teobus, identificándose como usuarias habituais só o 4,2%.

Á pregunta “Estás satisfeit@ coas instalacións recreativas da túa vila ou parroquia?”, responden:

Estás satisfeit@ coas instalacións recreativas da túa vila ou parroquia?
142 respostas

Novas tecnoloxías:

As preguntas en relación ás novas tecnoloxías relevan un amplo acceso ás internet e/ou a outros dispositivos, aínda que nas habilidades dixitais, preto da metade das participantes non se sente en igualdade de con respecto a amizades ou compañeiros/as da escola ou instituto.

Novas propostas:

Das 142 rapazas e rapaces que emitiron respostas válidas, só 25, o 20,4%, manifestaron ter algunha idea ou proposta que lle gustaría que levase a cabo o Concello de Teo. Son as seguintes:

- Facede un novo campo de fútbol.
- Facede un kebab.

- Facede un kebab.
 - Respectar máis os pronombres non binarios.
 - Parque de MTB.
 - Facer pistas deportivas de baloncesto.
 - Un espazo de lecer libre para a xuventude, como unha biblioteca pero para múltiples actividades como xogos de mesa, zona de estudo, zona deportiva...
 - Sitios recreativos para mozos e mozas na adolescencia.
 - Que haxa un club de xadrez.
 - Rematar o parque da Carballeira de Luou.
 - Un centro comercial.
 - Crear obradoiros deportivos.
 - Poñer máis buses.
 - Organizar excursións para nenos e non só para os da terceira idade.
 - Intentar mellorar o transporte publico no instituto.
 - Permitir a caza de animais.
 - Un ximnasio.
 - Poñer futbolíns que son moi divertidos.
 - Arranxar o Parque de Lampai.
 - Que en Lampai, en Beitureira, puxeran máis farolas.
 - Un parque en Pedrouso.
 - Que en Calo, onde a SR, volveran abrir a piscina pública que había, e de paso que arranxaran as canastas de baloncesto.
 - Parque en Bamonde.
 - Que existisen máis beirarrúas.
 - Máquinas dispensables de alcohol gratis.
- **Elaboración dun DAFO no seo do FoPIA:** Convocado o FoPIA, dinamizouse unha sesión de traballo orientada a recoller a percepción das persoas máis novas do concello en relación ao cumprimento dos seus dereitos como infancia e adolescencia. Nesta xornada de traballo participaron 18 rapaces e rapazas. Ademais dun número elevado de persoas, o grupo funcionou dun xeito moi pro-activo. O resultado non foi xerarquizado, polo que se expón na orde na que foi recollido:
- **Debilidades:**
 - x Poucas hortas urbanas.

- x Falta espazo común e seguro (p.ex. Fábrica de cepillos).
- x Malos autobuses (horarios, paradas e hixiene).
- x Escaso estacionamento cerca dos centros de ensino (Ramallosa e Os Tilos).
- x Horario reducido da biblioteca dos Tilos.
- x Poucas e malas beirarrúas (Rarís/A Poboa).
- x Mal estado das marquesiñas.
- x Falta de actividades específicas para adolescentes en horarios e datas adaptadas (non de noite nin entre semana).
- x Extensión territorial do Concello.
- x Non existencia dun lugar fixo para a aula de medio ambiente.
- x Falta de espazo estable para teatro.

▪ **Forzas:**

- x Extensión territorial do Concello.
- x Moitas casas comúns.
- x Moitas actividades culturais e sociais.
- x Moitas rutas de sendeirismo.
- x Posibilidade de mostrar talentos e habilidades en eventos do Concello.
- x Medios de comunicación propios.
- x Moita infraestrutura municipal-
- x Centros educativos públicos.
- x Existencia do CLIA e do FoPIA.

▪ **Ameazas:**

- x Pouco orzamento para os fondos da biblioteca.
- x Presenza de drogas.
- x Extensión das redes sociais.
- x Problemas económicos globais.
- x Mala saúde mental.
- x Extensión do conflito Ucraína-Rusia.
- x Posibilidade de anexión a Compostela.
- x Acoso escolar ou ciber bullying.

- x Inseguridade cidadá/extensión medo.
- x Machismo.
- x Discriminación colectivo LGTBAlQ+.

▪ **Oportunidades:**

- x Axudas de rehabilitación de casas.
- x Axudas ao medio rural.
- x Bolsas de ensino.
- x Oportunidade de contar con axentes forestais.
- x Crear espazos seguros e unirse a redes de persoas LGTBAlQ+.
- x Usar espazos privados ou públicos (Xunta) para infancia e adolescencia.
- x Desenvolver políticas responsables.

• **Actividades realizadas con persoas maiores de idade**

- **Elaboración do DAFO coa mesa de coordinación interna:** O día de 9 marzo de 2023 celebrouse unha sesión de traballo coa mesa de coordinación interna do programa CAI, integrada por Xosé Ignacio Igrexas Vilar, Concelleiro de Benestar, Igualdade e Participación Veciñal, María López, Concelleira de Mobilidade, Comercio, Turismo, Emprego, Igualdade, Cultura e Educación, Eva López, Técnica de Servizos Sociais Comunitarios, Silvia Casas, Alfabetizadora Dixital aula de Informática e Gonzalo Carrillo, Técnico municipal de Deportes.

A sesión foi dinamizada por dous profesionais externos que conduciron ao grupo na elaboración dun DAFO sobre a situación actual situación da infancia e a adolescencia no concello de Teo. Tras a identificación das debilidades, forzas, ameazas e oportunidades, procedeuse a unha valoración grupal e xerarquización, resultando, por orde de importancia, os seguintes ítems:

▪ **Debilidades:**

- x Transporte público escaso.
- x Infravivenda do Carballal.
- x Problemas medioambientais.
- x Equipamentos deportivos mellorables.

- x Falta dun centro de lecer e encontro grande e interxeracional no centro de Teo.

▪ **Forzas:**

- x Servizos de conciliación.
- x Oferta cultural e deportiva, pública e privada, de balde ou accesible.
- x Alta participación infantil nos órganos correspondentes.
- x Rede peonil.
- x Melloras no CRA e colexios.

▪ **Ameazas:**

- x Desvinculación social co territorio.
- x Cambio climático.
- x Estrutura dos centros educativos (masificación do IES).
- x Falta de recursos públicos para saúde mental, con especial preocupación arredor da prevención de dependencias dixitais e de xogos.
- x Dificultades na organización dos tempos familiares, en detrimento do tempo en familia e o acompañamento no crecemento.
- x Falta de cumprimento do dereito ao acceso á vivenda pública.
- x Taxa de descenso na natalidade.

▪ **Oportunidades:**

- x Políticas progresistas centradas na infancia.
- x Proximidade a Santiago de Compostela e á súa vida cultural.
- x Redes e novas formas de comunicación.

Definición de prioridades para o novo Plan de Infancia e Adolescencia (PLIA), en base aos resultados do DAFO, definíronse as seguintes liñas de acción:

- Promover unha maior vinculación da xente nova co territorio.
- Favorecer a transición ecolóxica no marco do concello.
- Fortalecer a rede de atención de saúde mental para a infancia e adolescencia.

- Racionalizar a planificación das estruturas educativas.
- Ampliar os espazos de participación na vida pública da infancia e adolescencia.
- Garantir o dereito á vivenda.
- **Elaboración do DAFO coa Mesa Comunitaria:** Integrada por persoas adultas de ámbitos diversos cuxa acción profesional ou social se vincula coa infancia e a adolescencia do Teo, esta mesa acolleu representantes de: Asociación sen ánimo de lucro ARCOsTilos; servizo de pediatra de área no centro de saúde de Calo-Los Tilos; Anpa-Ramallosa; Servizo de Atención Temperá; Banco de Electrónica Municipal; RadioTeo; Programa Fogares de Provivenda; Biblioteca dos Tilos e Mediateca dos Grilos; SEPA-USC; e Servizos Comunitarios do Concello de Teo.

Ao igual que no caso anterior, este grupo identificou debilidades, forzas, ameazas e oportunidades, e procedeuse a unha valoración grupal e xerarquización, resultando, por orde de importancia, os seguintes ítems:

▪ **Debilidades:**

- x Falta de actividades organizadas de grupo e relacionadas coa saúde, e de recursos de lecer específicos para adolescentes.
- x Dispersión xeográfica, relacionada co transporte público deficitario, que provoca falta de autonomía persoal e de seguridade a nivel de mobilidade. / Falta de participación das familias.
- x Dificultade de socialización menores de idade que viven fóra dos núcleos grandes.
- x Falta de persoal para a atención ás necesidades (lecer, saúde, acompañamento), de competencia municipal.
- x Falta de coñecemento dos activos entre menores por non utilizar medios de difusión ou redes comunicativas adecuados.
- x Falta de vivenda e alto custo da existente.

▪ **Forzas:**

- x Creación de mapas de activos comunitarios. / A posibilidade de coordinación que ofrece a propia mesa comunitaria.

- x Servizos de conciliación.
- x Ruralidade en relación á saúde.
- x Existencia de infraestruturas públicas (biblioteca, Punto Xove, banco de reciclaxe electrónica, etc).
- x Creación do servizo de atención temperá.
- x Dispoñibilidade ás alianzas con outras entidades externas.
- x A implicación e motivación por parte das persoas adultas. / A receptividade dos axentes relacionados.
- x Oferta cultural e educativa de balde.
- x Medio radiofónico dispoñible.
- x Tecido asociativo.
- x Existencia de novas rutas ciclables e camiños escolares.
- x Incremento de servizos para a adolescencia (como a escola ecoloxista).

▪ **Ameazas:**

- x Dificultade de xestión dos tempos relacionados coas persoas adultas e menores e falta de adecuación ao cambios sociais acelerados.
- x Falta de información e formación por parte das persoas adultas en relación ás TICs e á crianza en xeral.
- x Falta de persoal de atención á infancia e adolescencia.
- x Cambio climático.
- x Falta de vivenda pública.
- x Crise socioeconómica global.
- x Aumento da prevalencia de patoloxías en idades temperás.
- x Incidencia das novas tecnoloxías na mocidade.
- x Falta de raciocinio político.

Definición de prioridades para o novo Plan de Infancia e Adolescencia (PLIA), en base aos resultados do DAFO, definíronse as seguintes liñas de acción:

- Favorecer a mobilidade dentro do concello.
- Crear novos recursos para familias. Relacionados coa saúde mental.

- Continuidade e mellora mapa activos e difusión efectiva.
- Obtención e xestión axudas europeas para infancia e adolescencia.
- Programa piloto “Planet Youth”.

Conclusionés de valoración e diagnóstico

En base aos datos cualitativos e cuantitativos recollidos pódense extraer conclusións en relación á situación da infancia e a adolescencia no concello de Teo.

A ampla extensión do concello e dispersión da poboación, tamén infanto-xuvenil, tradúcese na existencia dunha ampla rede de instalacións públicas, sendas e espazos de lecer ao aire libre que permiten e ao redor dos que se artella a vida cultural, comunitaria e de oferta de lecer que se recolle con anterioridade. Neste senso, e de novo en relación á dispersión poboacional, un dos a mellorar, indicados a tanto por parte das persoas adultas como menores de idade é a mobilidade, en concreto o transporte público, unha eiva á que desde o concello se lle dará solución empregando as novas tecnoloxías adaptadas ao transporte público baixo demanda. En positivo, a mobilidade a pé mellorou substancialmente nos últimos anos coa creación de sendas peonís e camiños escolares seguros, ambas propostas valoradas de xeito positivo por parte da poboación máis nova, entroncando ademais con outro dos principais eixos a abordar en relación aos dereitos da infancia e a adolescencia, como é a saúde (vida activa) e un entorno seguro.

No que se refire á conciliación familiar, o concello de Teo destaca pola oferta de servizos públicos, para favorecer a conciliación grazas a servizos DiverTeo ou o servizo de Madrugadores e Teocoida, e así o recoñecen e sinalan as persoas consultadas no proceso de valoración, tendo ademais exención total de custes para aquelas familias en situación económica desfavorable, o que se aplica tamén en actividades culturais e deportivas, e outras relacionadas cos estudos, resultando unha práctica democratizadora e a prol da calidade de vida da infancia e a adolescencia e amortiguación das desigualdades sociais.

A saúde, en concreto a mental, foi outro dos principais temas sobre que versou a valoración, detectándose unha preocupación pola falta de recursos, medios e persoal sanitario en relación a alta demanda de cobertura profesional neste campo.

En relación a ter en conta as súas opinións, necesidades e prioridades na vida pública, o diagnóstico releva a existencia do FoPIA e o CLIA como espazos axeitados para este fin, cunha ampla porcentaxe da poboación consultada (76,1%) coñecedora destes foros.

Neste foros, en concreto no FoPIA no curso 22/23, está habendo unha alta participación de rapazas e rapaces (unha media de 16 por sesión) con respecto a anos anteriores. Os datos revelan, pola contra, pouca iniciativa propositiva por parte da infancia e a adolescencia (81% non fixo propostas de mellora no último ano para mellorar os seus dereitos) ou a falta de identificación do FoPIA como espazo para a defensa dos seus dereitos (68,3% non sabe onde presentar propostas ao concello).

Por outra banda, a información obtida do DAFO no seo do FoPIA así como da mesa de coordinación interna revelan a percepción deste espazo para a participación da infancia e a adolescencia como unha “forza” do concello. Polo tanto conclúese que existe vontade tanto por parte dos axentes locais como da rapazada de manter o FoPIA como espazo de escoita e activación como axentes activos da poboación máis nova. Nesa mesma liña, desde a Mesa comunitaria, foro asociado ás Cidade Amigas da Infancia, valórase como primeira “forza” a posibilidade de crear sinerxías entre os diferentes actores sociais relacionados coa infancia e a adolescencia para seguir construíndo e compartindo información e recursos para a mellora da situación da infancia e a adolescencia (por exemplo, a través do mapeado de recursos).

Polo tanto, conclúese que é preciso manter os espazos existentes de participación, así como facer extensiva a cultura democrática e o empoderamento como axente político entre a poboación obxecto.

6. DEFINICIÓN DOS OBXECTIVOS XERAIS DO PLAN

O proceso participativo realizado no concello de Teo, dirixido tanto á poboación infantil e xuvenil como aos actores sociais do concello, permitiron analizar e identificar as necesidades máis urxentes do concello e determinar cales deberían ser os retos e prioridades que a administración local debería asumir en relación coa garantía dos dereitos da infancia e da adolescencia.

As conclusións dos encontros e as diferentes análises DAFO realizadas permitiron determinar as necesidades e os compromisos, determinando os obxectivos xerais do Plan, que se mostran a continuación:

1. **Ampliar os espazos de participación na vida pública da infancia e adolescencia.** Os órganos de participación existentes no concello contan cunha alta participación, implicación e motivación de persoas adultas e a boa receptividade dos axentes implicados. Neste sentido, desde o concello de Teo consideramos que é necesario centrar esforzos en manter esta implicación da poboación menor de idade, ampliar os espazos de participación e favorecer a transversalización da participación infantil e da adolescencia a outras cuestións que lles poidan afectar. Esta transversalización da participación supón o compromiso do concello a manter abertas as canles de participación da infancia e da adolescencia, así como o de estendela a todos os campos en que fose necesario e posible. Os altos índices de participación nos diferentes organismos creados, así como as políticas progresistas en favor da infancia e adolescencia, as políticas europeas de participación infantil e o aumento xeral da cultura de participación na infancia e adolescencia ofrecen moitas posibilidades de coordinación e actuación para levar adiante diversas iniciativas en favor das persoas menores de idade. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO realizadas⁵:
 - Os órganos de participación existentes no concello e a alta participación nestes é un moi bo punto de partida para ampliar os espazos de participación infantil e xuvenil.
 - O tecido asociativo e a oportunidade de reemerxencia do valor comunitario tamén teñen aquí un importante peso como fórmulas de participación social, nas que poderían implicarse as persoas menores de idade. Aínda que se detecta a falta de raciocinio político xeral como unha ameaza, xa que pode levar a un desinterese participativo da mocidade do concello.

5 Toda a información acerca das análises DAFO recóllese no punto 4 do presente documento.

2. **Racionalizar a planificación das estruturas educativas.** Este punto prende poñer enriba da mesa a mellorable situación dos centros de ensino do municipio, con especial énfase na planificación educativa, onde se organizan, articulan e sistematizan as metodoloxías pedagóxicas e obxectivos específicos a alcanzar. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO:
 - Destácase a forza de existencia de centros de ensino público e as accións positivas de creación do servizo de atención temperá, o programa de conciliación e as melloras nos CRA e coles. Mentres que se detecta a masificación dos IES.
3. **Fortalecer unha rede comunitaria que actúe como factor de prevención da saúde mental na infancia e adolescencia.** Cada vez son máis as persoas menores de idade que teñen problemas de saúde mental, así como tamén hai un aumento de patoloxías en idades temperás. A preocupación polo coidado da saúde mental e a creación de espazos seguros nos que a mocidade poida expresarse e informarse estivo presente nas diferentes reunións para a elaboración do PLIA, sendo as persoas do FoPIA as que fixeron fincapé na inseguridade cidadá e o medo debido á discriminación, desigualdade e odio imperantes na sociedade actual que ameazan a convivencia social. Con este obxectivo o que se pretende é manter e crear programas de intervención e recursos específicos, que atendan ás necesidades concretas da persoas menores de idade en torno ao ámbito da saúde mental. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO:
 - Aumento de patoloxías en idades temperás e falta de recursos públicos para saúde mental, así como falta de persoal especializado nestas cuestións. Tamén se detectou unha falta de formación das familias en parentalidade positiva e a dificultade de conciliación e xestión dos tempos persoais e profesionais das familias, pese a existencia de servizos de conciliación.
 - Tamén se falou da falta dun espazo común e seguro, á vez que se sinalaron como ameazas o machismo, a discriminación LGTBQIA+ e o acoso escolar e cyberbullying.
 - A creación de novos recursos para adolescentes e familias e a creación de espazos seguros de (in)formación e apoio, así como a posibilidade de tecer redes LGTBQIA+ son algunhas das necesidades detectadas.
4. **Favorecer a transición ecolóxica no marco do concello.** O cambio climático e a degradación do medio ambiente representan una ameaza a nivel mundial e, existe unha grande preocupación pola

sostibilidade a nivel municipal. Por iso, preténdese continuar a traballar nesta liña, avanzar no eido das intervencións medioambientais e crear un modelo de desenvolvemento máis sostible. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO:

- Leváronse a cabo sendas peonís mais cómpre seguir traballando ao redor dos problemas medioambientais e contra a acción do cambio climático.
- Aínda que hai unha escola ecoloxista e aula medioambiental, creada recentemente, non hai un espazo físico estable para esta. Ao igual que os recursos da biblioteca sobre ecoloxía son escasos e tamén se bota en falta un maior número de hortos urbanos en Teo a disposición da veciñanza.

5. Garantir de acceso á vivenda. Actualmente, no noso municipio

existe unha grande dificultade de acceso á vivenda, falta de vivenda pública e alto custe de alugueiros ou vendas de fogares. Ademais, cóntase cun asentamento de infravivendas ou vivendas de bloque, nas que residen varias unidades de convivencia con persoas menores de idade en deficientes condicións de habitabilidade e vulnerabilidade. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO:

- A situación de infravivenda da zona do Carballal afecta a varias persoas menores de idade.
- No municipio hai falta de vivenda e alto custe da mesma, tampouco hai vivenda pública.
- Destácase a existencia de axudas relacionadas con vivenda.

6. Promover unha maior vinculación da xente nova co territorio.

As especificidades do concello de Teo en canto á súa configuración xeográfica, urbana e social requiren solucións diversas para atender as necesidades dun territorio no que se conxugan áreas de gran condensación de poboación de creación recente con outras zonas rurais que abranguen gran parte da superficie do concello. Por un lado, destacouse a importancia e valor de contar cunha zona rural ampla que permite un maior contacto coa natureza, unha comunidade máis unida (da que se destacan aspectos como a seguridade ou a tranquilidade, entre outros) e a oportunidade de ter espazos de lecer ao aire libre. Por outro, tamén se fixeron constar as dificultades que estas mesmas zonas rurais supoñen para a infancia e a adolescencia na súa vida diaria, con grandes cantidades de desprazamentos en vehículos privados, uso frecuente do transporte público ou menor calidade dos servizos por estaren centralizados nas zonas máis urbanas. Así mesmo, as zonas urbanas descríbense como

áreas menos humanizadas con gran presenza de vehículos que dificultan a vida autónoma dos e das menores. Todo isto ten como unha das súas consecuencias o baixo grao de implicación co territorio por parte da poboación e que en numerosas ocasións o destino preferido sexa un núcleo próximo e atractivo socialmente como é Santiago de Compostela. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO:

- Existe unha grande desvinculación co territorio da infancia e da adolescencia debido, en parte, á dispersión xeográfica e territorial do concello. Isto vai da man das malas condicións das beirarrúas, marquesiñas e transporte público, escaso e deficitario, con horarios, paradas e hixiene mellorables, o que provoca falta de autonomía persoal e de seguridade a nivel de mobilidade e tamén dificulta a socialización das persoas menores de idade que viven fóra dos núcleos grandes.
- Ponse unha ollada na mellora do transporte público e en favorecer a mobilidade dentro do propio concello, que xa conta cunha rede peonil, diversas rutas ciclables e camiños escolares.

7. Manter e crear actividades de ocio e espazos de lecer específicos para adolescentes. Existe a necesidade por parte da mocidade do concello de contar con espazos de convivencia que permitan a interacción entre os e as menores e que lles proporcionen espazos de lecer compartidos e un maior número de actividades e recursos lúdicos específicos para adolescentes. Se ben se destaca a existencia de numerosos parques infantís no concello e outras instalacións deportivas e comunitarias como factores positivos, tamén se reclama unha maior preocupación en canto ao mantemento destas instalacións e a mellora dos equipamentos deportivos, sociais e culturais. Tamén se fai fincapé na falta de persoal, de competencia municipal, para a atención ás necesidades de lecer e na falta de coñecemento dos activos entre menores por non utilizar medios de difusión ou redes comunicativas adecuadas. Este obxectivo responde ás seguintes conclusións extraídas das diferentes análises DAFO:

- O concello conta con mapas de activos comunitarios, cunha ampla oferta cultural e deportiva de balde ou accesible, infraestruturas públicas para a sociedade (biblioteca, punto xove, banco de reciclaxe electrónica, etc.) e incrementou os servizos xuvenís (como a escola ecoloxista).
- En relación co anterior, debemos ter en conta a incidencia das novas tecnoloxías na mocidade, que contan cunha dependencia dixital e de xogos virtuais cada vez maior, o que os desvincula e illa da sociedade. Neste senso, é necesaria a mellora dos

equipamentos deportivos, sociais e culturais, o aumento e creación de actividades e recursos lúdicos específicos e atractivos para adolescentes, así como o aumento de persoal para cubrir estas necesidades.

- A proximidade de Teo co concello de Santiago móstrase como unha oportunidade de acceso a unha ampla e variada oferta cultural e de ocio para infancia e adolescencia.

7. ACTUACIÓNS E TEMPORALIZACIÓN

Chegado este punto, e tendo presentes as achegas que persoas menores de idade e adultas fixeron, fíxanse a seguir as actuacións mediante as que se pretenden facer efectivos os obxectivos relacionados anteriormente.

Obxectivo 1. Favorecer a transversalización da participación infantil e da adolescencia.			
Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
1.1. Iniciar e realizar os trámites para a renovación do selo de Cidades Amigas da Infancia da UNICEF no concello de Teo e da coordinación interna do Plan Municipal da Infancia e a Adolescencia.	2023-2027	Grupo coordinador (dos trámites de renovación do CAI e de elaboración do PLIA).	1) Datas de creación do Grupo e de reunións. 2) Documentación requirida pola UNICEF para a obtención da renovación do selo de Cidades Amigas da Infancia.
1.2. Renovar a Mesa de Coordinación Interna, estrutura municipal de carácter político para a coordinación das políticas de infancia.	2023-2027	Concellarías do concello de Teo e Grupo coordinador.	1) Datas das reunións da Mesa de Coordinación Interna (mínimo dúas veces ao ano). 2) Número de participantes. 3) Avaliación do PLIA.
1.3. Renovar a Mesa Comunitaria (ou de Coordinación Externa) para a interlocución e traballo conxunto con outras administracións públicas, con ONGD ou outras entidades e persoas de interese, para a diagnose e articulación de accións en favor da infancia e a adolescencia.	2023-2027	Representantes da Mesa de Coordinación Interna, de asociacións locais, de diferentes entidades e ámbitos relacionados coa infancia e adolescencia, e Grupo coordinador.	1) Datas das reunións da Mesa Comunitaria ou Mesa de Coordinación Externa (mínimo dúas veces ao ano). 2) Número de participantes. 3) Avaliación do PLIA.
1.4. Renovar o Foro de Participación da Infancia e a Adolescencia (FoPIA) como estrutura permanente de participación de persoas menores de idade, recoñecida polo concello de Teo.	2023-2027	Persoas menores de idade participantes, entre as que se atopan as persoas elixidas representantes nos centros de ensino.	1) Datas das reunións do FoPIA (mínimo tres veces ao ano). 2) Número de participantes.
1.5. Renovar o Consello Local da Infancia e a Adolescencia (CLIA) co obxectivo de facer o seguimento e colaborar na execución do Plan de Infancia e Adolescencia.	2023-2027	Representantes das diferentes áreas do goberno municipal, dos grupos políticos con representación municipal, das ANPAS, da asociación ARC Os Tilos, de profesionais de entidades públicas e privadas que desenvolven, no concello, actividades relacionadas	1) Datas das reunións do CLIA (mínimo dous plenos anuais). 2) Número de persoas participantes e número de entidades participantes. 3) Número de propostas tratadas.

		cos dereitos da infancia e a adolescencia e representantes do FoPIA.	
1.6. Actualizar o espazo creado na páxina web do concello de Teo (teo.gal) ao redor do Plan Municipal da Infancia e a a Adolescencia de Teo e do seu desenvolvemento.	2023-2027	Grupo Coordinador.	1) Cuantificar e identificar a información ofrecida.
1.7. Promover asistencia a encontros con outras Cidades Amigas da Infancia para a troca de coñecementos e experiencias, tanto a nivel galego como estatal con grupos doutros municipios.	2023-2027	Grupo Coordinador.	1) Número de encontros realizados. 2) Número de participantes en cada encontro.
1.8. Procurar fórmulas para facilitar a participación de persoas menores de idade non integradas no FoPIA de Teo para poderen exercer o seu dereito a seren escoitadas en relación aos asuntos municipais que lles concerniren (caixas de correo, foros, etc.).	2023-2027	Grupo Coordinador, Mesa de Coordinación Interna e FoPIA.	1) Identificación e cuantificación das fórmulas utilizadas. 2) Número de persoas usuarias. 3) Número de propostas ou consultas.
1.9. Facilitar a incorporación de persoas menores de idade na organización e desenvolvemento das actividades comunitarias realizadas en Teo.	2023-2027	Grupo Coordinador e FoPIA.	1) Número de actividades comunitarias nas que colaboran persoas menores de idade. 2) Número de persoas participantes.
1.10. Consultar o FoPIA, a través do CLIA, acerca da programación de actividades infantís e xuvenís que foren ser postas en marcha nas diferentes áreas municipais.	2023-2027	Grupo Coordinador.	1) Número de consultas realizadas.
1.11. Manter o concello de Teo nas redes e iniciativas que agrupen a nivel autonómico, estatal e internacional os municipios máis comprometidos cos dereitos da infancia e da adolescencia no ámbito municipal.	2023-2027	Grupo Coordinador e Mesa de Coordinación Interna.	1) Número de redes e iniciativas coas que colabora o concello de Teo.
1.12. Realizar obradoiros formativos sobre o programa Cidades Amigas da Infancia da UNICEF e sobre participación cidadá.	2023-2027	Grupo Coordinador, IES de Cacheiras, CEIP dos Tilos, CEIP da Ramallosa, CEIP de Calo, ARC Os Tilos e ANPAs.	1) Número de obradoiros realizados. 2) Número de persoas participantes.
1.13. Instituír e celebrar con carácter oficial o Día Internacional da Infancia co obxectivo de dar a coñecer e promover o respecto dos	2023-2027	Pleno da corporación municipal e FoPIA.	1) Acordo do pleno. 2) Número de actividades realizadas. 3) Orzamento executado.

Dereitos da Infancia.			4) Número de persoas participantes.
1.14. Trasladar ás concellarías correspondentes a información recollida polo CLIA e/ou o FoPIA sobre as cuestións que lle preocupan á mocidade do concello.	2023-2027	Grupo Coordinador.	1) Número de comunicacións realizadas.

Obxectivo 2. Racionalizar a planificación das estruturas educativas.

Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
2.1. Elaborar un mapa escolar municipal.	2023-2027	Concellaría de Educación, Centros de Ensino e ANPAs.	1) Data da publicación do mapa escolar municipal.
2.2. Colaborar coa Consellería de Educación na planificación educativa.	2023-2027	Concellaría de Educación.	1) Número de contactos ou reunións realizadas coa administración competente.
2.3. Impulsar o funcionamento do Consello Escolar municipal.	2023-2027	Concellaría de Educación, Centros de Ensino e ANPAs.	1) Número de reunións do Consello Escolar. 2) Número de persoas participantes.

Obxectivo 3. Fortalecer unha rede comunitaria que actúe como factor de prevención da saúde mental na infancia e adolescencia.

Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
3.1. Aumentar a capacitación das familias no estilo de parentalidade positiva.	2023-2027	Concellaría de Benestar.	1) Número de obradoiros realizados. 2) Número de persoas/familias participantes. 3) Orzamento executado.
3.2. Seguir reducindo a precariedade económica das familias e propiciar xornadas laborais que permitan unha mellor atención á infancia e adolescencia.	2023-2027	Concellaría de Benestar, Concellaría de Emprego, Fundación contra el hambre, Plan de Inclusión Social e Entidades do terceiro sector (FEAFES, COGAMI, etc.)	1) Número de persoas/familias beneficiadas das axudas, servizos e programas. 2) Número de persoas menores de idade beneficiadas. 3) Orzamento executado.
3.3. Manter e mellorar os servizos de conciliación.	2023-2027	Concellaría de Benestar e ARC Os Tilos.	1) Número de persoas/familias beneficiadas das axudas, servizos e programas. 2) Número de persoas menores de idade beneficiadas. 3) Orzamento executado.

3.4. Ofrecer novos recursos a adolescentes e familias.	2023-2027	Concellaría de Benestar e Concellaría de Igualdade.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de accións realizadas. 2) Número de persoas participantes. 3) Número de persoas menores de idade participantes. 4) Orzamento executado.
3.5. Tecer redes con entidades e colectivos LGTBQIA+.	2023-2027	Concellaría de Benestar e Concellaría de Igualdade.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de entidades coas que se colabora.

Obxectivo 4. Favorecer a transición ecolóxica no marco do concello.

Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
4.1. Manter o labor de comunicación e intermediación con administracións públicas con competencias de interese para o concello de Teo (como as relacionadas co transporte público, estradas, etc).	2023-2027	Concellarías do concello de Teo.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de contactos ou reunións realizadas coa administración competente.
4.2. Desenvolver actividades que promovan o respecto polo medio ambiente e a regra dos 3 R: Reducir, Reutilizar e Reciclar.	2023-2027	Concellaría de Mocidade, Concellaría de Educación, Concellaría de Mobilidade, Concellaría de Urbanismo, Concellaría de Benestar e Consello Climático Xuvenil.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de actividades realizadas. 2) Número de actividades realizadas en colaboración con outras entidades. 3) Número de persoas participantes. 4) Orzamento executado.
4.3. Manter a escola ecoloxista.	2023-2027	Concellaría de Mocidade, Concellaría de Educación, Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Cultura.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de actividades realizadas. 2) Número de persoas participantes. 3) Orzamento executado.
4.4. Continuar co traballo de acondicionamento de sendas peonís e ciclistas.	2023-2027	Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Relación do número de sendas existentes previamente e sendas novas. 2) Orzamento executado.
4.5. Conseguir un carril-bici na estrada AC-841.	2023-2027	Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de contactos ou reunións realizadas coa administración competente.
4.6. Fomentar a participación no Consello Climático Xuvenil.	2023-2027	Concellaría de Mocidade, Concellaría de Educación e Consello Climático Xuvenil.	<ul style="list-style-type: none"> 1) Número de actividades realizadas. 2) Número de persoas participantes.

Obxectivo 5. Garantir o acceso á vivenda.

Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
5.1. Manter o programa Fogares.	2023-2027	Concellaría de Benestar e Provivenda.	1) Número de persoas/familias beneficiadas. 2) Número de persoas menores de idade beneficiadas.
5.2. Explorar vías de negociación con outras administracións para a promoción de vivenda pública.	2023-2027	Concellaría de Benestar e Concellaría de Urbanismo.	1) Número de contactos ou reunións realizadas coa administración competente.

Obxectivo 6. Promover unha maior vinculación da xente nova co territorio.

Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
6.1. Incorporar no Programa da Infancia e da Adolescencia (PIA) novas actividades pedagóxicas, culturais e de tempo libre, actividades relacionadas coa riqueza natural e cultural do concello de Teo así como coa lingua galega, fomentando a súa valoración e conservación.	2023-2027	Concellaría de Educación, Concellaría de Cultura, Concellaría de Turismo e Normalización lingüística.	1) Número de actividades realizadas. 2) Número de persoas participantes. 3) Orzamento executado.
6.2. Promover a creación de espazos de lecer e de sendas que fomenten o coñecemento da natureza e do patrimonio do concello de Teo.	2023-2027	Concellaría de Mobilidade, Concellaría de Infraestruturas e Concellaría de Urbanismo.	1) Número de accións realizadas. 2) Número de contactos ou reunións realizadas coa administración competente. 3) Orzamento executado.
6.3. Diseñar, executar ou apoiar novas accións específicas ao redor da historia e do patrimonio inmaterial do concello de Teo.	2023-2027	Concellaría de Cultura e Concellaría de Turismo.	1) Número de accións realizadas. 2) Número de persoas participantes.
6.4. Promover que nos centros de ensino se desenvolvan novas actividades ao redor da xeografía e a historia do concello de Teo.	2023-2027	Concellaría de Cultura, Concellaría de Turismo, Concellaría de Educación, Centros de ensino e ANPAs.	1) Número de accións realizadas. 2) Número de persoas participantes.
6.5. Dar continuidade á elaboración dun Programa Infantil e Adolescente (PIA) de actividades pedagóxicas, culturais e de tempo libre.	2023-2027	Concellaría de Educación, Concellaría de Cultura e Concellaría de Turismo.	1) Número de actividades realizadas. 2) Número de persoas participantes.

Obxectivo 7. Manter e crear actividades de ocio e espazos de lecer específicos para adolescentes.			
Actuacións	Tempo	Axentes implicados	Indicadores de avaliación
7.1. Programar cursos e outras actividades deportivas no concello de Teo para persoas menores de idade.	2023-2027	Concellaría de Benestar, Concellaría de Deporte e FoPIA.	1) Número de actividades realizadas. 2) Número de contactos ou reunións realizadas coa administración competente. 3) Orzamento executado.
7.2. Promover a creación de espazos de convivencia adaptados ás necesidades da infancia e da adolescencia (novos parques, espazos de lecer, etc.).	2023-2027	Concellaría de Urbanismo, Concellaría de Cultura e ConLecerTeo.	1) Número propostas presentadas. 2) Número de propostas aceptadas.
7.3. Elaborar unha nova guía de recursos, prestacións e servizos para a infancia e a adolescencia.	2023-2027	Concellaría de Mocidade e Concellaría de Benestar.	1) Data de publicación da guía de recursos, prestacións e servizos.

8. EXECUCIÓN E SEGUIMENTO DO PLAN

Corresponde ao concello de Teo o impulso e a execución das accións incluídas neste Plan, o seu seguimento e avaliación, involucrando no seu desenvolvemento as institucións públicas e privadas que traballen coa infancia e a adolescencia no noso ámbito territorial.

Ao Grupo Coordinador do Plan da Infancia e da Adolescencia, integrado por responsables políticos e profesionais, correspóndelle promover a execución e desenvolver o adecuado seguimento das accións contidas neste Plan para comprobar que se están a realizar de acordo co previsto e, no seu caso, tomar as medidas necesarias para corrixir os desfasamentos que se vaian producindo.

Ao Consello Local da Infancia e da Adolescencia (CLIA) ao cal se fai referencia neste Plan e que tivo o seu primeiro pleno o 24 de febreiro de 2018, remitirase un informe anual de evolución e execución deste Plan da Infancia e a Adolescencia para que realice con respecto ao mesmo as funcións encomendadas de seguimento e proposta. Ademais, o CLIA velará para que se favoreza a máis ampla participación posible das persoas e institucións que traballan coa infancia e a adolescencia en Teo e, en especial, das propias persoas menores de idade, na execución, seguimento e avaliación do Plan.

9. INDICADORES DE AVALIACIÓN DO PLAN

Obxectivo	Resultado	Actividade s	Recursos	Concellarí a/ Organismo responsabl e da actividade	Indicadore s	Línea de base	Meta	Valor ano 2 (intermedi a)	Final valor ano 4 (final)
1. Ampliar os espazos de participación na vida pública da infancia e adolescencia.	1.1. Iniciar e realizar os trámites para a renovación do selo de Cidades Amigas da Infancia da UNICEF no concello de Teo e da coordinación interna do Plan Municipal da Infancia e a Adolescencia.	1.1.1. Recoller e analizar a documentación precisa e conformar o equipo de traballo.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar.	1) Entrega en tempo da documentación requirida pola UNICEF. 2) Obtención da renovación do selo de Cidades Amigas da Infancia.	O concello de Teo recibiu o recoñecemento Cidade Amiga da Infancia outorgada pola Unicef no ano 2018.	Consecución do selo de Cidade Amiga da Infancia e cumprimento do establecido no Plan de Infancia.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		1.1.2. Asistir a reunións específicas sobre o programa CAI e organizar reunións internas relacionadas.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar.					
	1.2. Renovar a Mesa de Coordinación Interna, estrutura municipal de carácter político para a coordinación das políticas de infancia.	1.2.1. Convocar periodicamente a Mesa de Coordinación Interna.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de reunións realizadas anualmente e nº de persoas participantes.	Desde 2018 existe unha mesa de coordinación interna.	Coordinación das accións e actividades de todas as concellarías relacionadas coa infancia e a adolescencia.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		1.2.2. Seguimento da execución do PLIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e Mesa de Coordinación Interna.	Avaliación do PLIA.	PLIA 2018-2021.	Garantir o cumprimento do PLIA xunto coa Mesa Comunitaria.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	1.3. Renovar a Mesa Comunitaria (ou de Coordinación Externa) para a interlocución e traballo conxunto con outras administracións públicas, con ONGD ou outras entidades e persoas de interese, para a diagnose e articulación de accións en favor da infancia e a adolescencia.	1.3.1. Convocar periodicamente a Mesa Comunitaria.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de reunións realizadas anualmente e nº de persoas participantes.	Desde 2018 existe unha mesa de coordinación externa.	Consolidación da análise e coordinación participativa das accións e actividades relacionadas coa infancia e a adolescencia a nivel municipal.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		1.3.2. Seguimento da execución do PLIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais	Concellaría de Benestar e Mesa Comunitaria.	Avaliación do PLIA.	PLIA 2018-2021.	Garantir o cumprimento do PLIA xunto coa Mesa de Coordinación Interna.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.

			Comunitarios do concello de Teo.						
	1.4. Renovar o Foro de Participación da Infancia e a Adolescencia (FoPIA) como estrutura permanente de participación de persoas menores de idade, recoñecida polo concello de Teo.	1.4.1. Facilitar a convocatoria periódica das reunións do FoPIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e FoPIA.	Nº de reunións realizadas anualmente e nº de persoas participantes.	Desde 2018 existe o FoPIA.	Consolidación da canle de participación da infancia e a adolescencia.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	1.5. Renovar o Consello Local da Infancia e a Adolescencia (CLIA) co obxectivo de facer o seguimento e colaborar na execución do Plan de Infancia e Adolescencia.	1.5.1. Facilitar a convocatoria periódica das reunións do CLIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e CLIA.	Nº de reunións realizadas anualmente, nº de persoas e entidades participantes e nº de propostas tratadas.	Desde 2018 existe o CLIA.	Consolidación do traballo a favor dos dereitos da infancia e a adolescencia por medio do traballo conxunto entre administración local e axentes implicados.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	1.6. Actualizar o espazo creado na páxina web do concello de Teo (teo.gal) ao redor do Plan Municipal da Infancia e a Adolescencia de Teo e do seu desenvolvemento.	1.6.1. Manter e actualizar do espazo web.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e xefa de prensa do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de publicacións realizadas ao longo de cada ano.	Existe un espazo creado na páxina web do concello de Teo (teo.gal) ao redor do Plan Municipal da Infancia e a Adolescencia de Teo.	Converterse no referente informativo sobre as actividades tanto do CLIA como do FoPIA ou doutras iniciativas a favor dos dereitos da infancia e a adolescencia.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	1.7. Promover asistencia a encontros con outras Cidades Amigas da Infancia para a troca de coñecementos e experiencias, tanto a nivel galego como estatal con grupos doutros municipios.	1.7.1 Promover o intercambio de coñecementos e experiencias con outras Cidades Amigas da Infancia.	<u>Orzamento:</u> 1.000 euros. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar.	Datas de asistencia a encontros con outras Cidades Amigas da Infancia.	Asistencia e participación en diversos encontros.	Compartir experiencias e coñecementos con outras Cidades Amigas da Infancia e establecer redes de posibles colaboracións.	2.000 euros.	4.000 euros.
1.7.2 Continuar apostando pola participación do CLIA tanto a nivel galego, (CAIA) como estatal (CEPIA).		<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar.	Datas de reunións e actas das decisións acordadas para a organización de xuntanzas con outros municipios.	Asistencia e participación previa ao CAIA e CEPIA.	Afianzar a colaboración entre as Cidades Amigas da Infancia.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
1.7.3. Seguir colaborando coas iniciativas de UNICEF, tanto a nivel galego como estatal, naquelas actividades que reporten motivación e aprendizaxe ao FoPIA.		<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar.	Número de actividades nas que se participa.	Participación en diversas actividades e iniciativas de UNICEF.	Compartir experiencias, coñecementos e aprendizaxes con UNICEF.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.8. Procurar fórmulas para facilitar a participación de persoas menores de idade non integradas no FoPIA de Teo para poderen exercer o seu dereito a	1.8.1 Facilitar a participación dos e das menores non integradas no FoPIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais	Concellaría de Benestar.	Índices de participación recollidos a partir dos diferentes recursos facilitados..	Actividades de participación desenvolvidas nos centros de ensino do concello.	Aumento da participación dos e das menores non integradas no FoPIA.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.

	seren escoitadas en relación aos asuntos municipais que lles concerniren (caixas de correo, foros, etc.).		Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.						
		1.8.2 Diseñar campañas divulgativas coas que difundir as actividades do FoPIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar, Mesa de Coordinación Interna e FoPIA.	Índices de participación recollidos a partir dos diferentes recursos facilitados.	Existe difusión nas redes, novas en medios de difusión local das actividades do FoPIA e tamén divulgación física en eventos.	Aumento da participación dos e das menores non integradas no FoPIA.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
1.9. Facilitar a incorporación de persoas menores de idade na organización e desenvolvemento das actividades comunitarias realizadas en Teo.	1.9.1. Consolidar as canles de participación existentes.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Concelleiro de Benestar.	Concellaría de Benestar e Mesa de Coordinación Interna.	Índices de participación nos diferentes órganos e actividades programadas ao longo do tempo.	FoPIA e CLIA.	Incremento da participación dos e das menores nas actividades e facilitar a asunción de papeis activos.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.9.2. Pór en práctica a participación en novos ámbitos que traballen na garantía dos dereitos e deberes da infancia e a adolescencia.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellarías do concello de Teo, asociacións e organizacións diversas.	Incremento da participación en asociacións e organizacións nas que non tiñan participado con anterioridade.	FoPIA.	Incremento da participación dos e das menores nas actividades e facilitar a asunción de papeis activos.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.9.3. Dotar as e os menores do necesario para a organización e desenvolvemento das actividades.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e FoPIA.	Concellarías do concello de Teo.	Número de actividades organizadas e desenvolvidas por menores.	Múltiples actividades e campañas organizadas por menores desde o FoPIA.	Incremento da participación dos e das menores nas actividades e facilitar a asunción de papeis activos.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.9.4. Desprazamento para asistir ás actividades de mocidade e ao FoPIA, baixo demanda.	<u>Orzamento:</u> 1.000 euros. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Mocidade.	Número de persoas menores de idades que utilizan este servizo.	Hai diversas persoas menores de idade que se benefician deste servizo.	Facilitar a mobilidade á rapazada que queira participar das actividades do municipio.	2.000 euros.	4.000 euros.	
	1.10. Consultar o FoPIA, a través do CLIA, acerca da programación de actividades infantís e xuvenís que foren ser postas en marcha nas diferentes áreas municipais.	1.10.1. Manter as canles existentes de comunicación entre FoPIA e concello.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo, CLIA, FoPIA, concellaría de Teo.	Concellaría de Benestar e CLIA.	Maior demanda das actividades programadas.	Desde 2018 existe o CLIA.	Aumentar o interese e número de participantes nas actividades das diferentes áreas municipais.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	1.10.2. Aumentar as canles de comunicación entre FoPIA e concello para a consulta da	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais	FoPIA e concellaría de Teo.	Maior demanda das actividades programadas.	Desde 2018 existe o CLIA.	Conseguir que a se teña en conta a opinión do FoPIA previa a posta en marcha das	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	

		programación de actividades.	Comunitarios do concello de Teo, CLIA, FoPIA, concellarías de Teo.				actividades.		
1.11. Manter o concello de Teo nas redes e iniciativas que agrupen a nivel autonómico, estatal e internacional os municipios máis comprometidos cos dereitos da infancia e da adolescencia no ámbito municipal.	1.11.1. Manter a colaboración coa USC a través do proxecto CONLecerTeo.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Persoal de SEPA-USC.	Concellaría de Benestar e Mesa de Coordinación Interna.	Presenza nas redes e iniciativas comprometidas cos dereitos da infancia e da adolescencia.	Desde o 2020 coláborase co programa CONLecerTeo.	Afianzar a colaboración coa USC.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.11.2 Manter a colaboración e traballo en rede coa rede de municipios a través do Consello Climático Xuvenil.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e Mesa de Coordinación Interna.	Presenza nas redes e iniciativas comprometidas cos dereitos da infancia e da adolescencia.	Desde o 2022 formamos parte do Consello Climático Xuvenil.	Trazar camiños comúns para a protección do medio ambiente e freo do cambio climático.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.11.3. Manter a colaboración co Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade.	<u>Orzamento:</u> 1.500 euros. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e Mesa de Coordinación Interna.	Presenza nas redes e iniciativas comprometidas cos dereitos da infancia e da adolescencia.	Desde 2008 Teo participa na Rede Municipalista Solidaria promovida polo Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade.	Cooperar na erradicación das desigualdades.	3.000 euros.	6.000 euros.	
	1.11.4. Manter a colaboración coa Mesa local interinstitucional contra a violencia de xénero.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Concellaría de Igualdade.	Concellaría de Igualdade.	Presenza nas redes e iniciativas comprometidas cos dereitos da infancia e da adolescencia.	Desde 2023 existe a Mesa local interinstitucional contra a violencia de xénero.	Loitar de forma conxunta pola igualdade de xénero en idades temperás.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.12. Realizar obradoiros formativos sobre o programa Cidades Amigas da Infancia da UNICEF e sobre participación cidadá.	1.12.1. Realizar obradoiros formativos nos tres CEIP do concello (7 aulas de 6º de primaria).	<u>Orzamento:</u> 1.900 euros. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo, a través dunha entidade colaboradora.	Concellaría de Benestar.	Nº de persoas asistentes.	Actividades realizadas todos os anos desde 2017.	Achegar a todo o alumnado información sobre participación xuvenil e o selo CAL.	3.800 euros.	7.600 euros.
	1.12.2. Realizar obradoiros formativos no IES de Cacheiras.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de persoas asistentes.	Actividades realizadas todos os anos desde 2017.	Achegar a todo o alumnado información sobre participación xuvenil e o selo CAL.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.12.3. Realizar formacións destinadas ao persoal municipal de xeito que a participación da infancia adopte un carácter transversal na práctica das políticas locais.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de persoas asistentes.	Non existen formacións previas para todo o persoal municipal ao redor de participación infantil.	Conseguir que a participación da infancia adopte un carácter transversal na práctica das políticas locais.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.	
	1.12.4. Avanzar no	<u>Orzamento:</u>	Todas as	Nº de reunións de	Só existe formación	Estender a	Recursos internos	Recursos internos	

		deseño do orzamento local con enfoque de infancia	Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Coordinadora Servizos Sociais, Técnica de Servizos Sociais Comunitarios, e Persoal do Departamento de Intervención.	Concellarías.	formación, análise e deseño dos orzamentos.	en orzamentos con enfoque de infancia no persoal do Departamento de Benestar.	formación en orzamentos con enfoque de infancia ao persoal político e técnico das Concellerías.	do concello.	do concello.
1.13. Instituír e celebrar con carácter oficial o Día Internacional da Infancia co obxectivo de dar a coñecer e promover o respecto dos Dereitos da Infancia.	1.13.1. Presentación e aprobación no Pleno con carácter oficial do Día Internacional da Infancia co obxectivo de dar a coñecer e promover o respecto dos Dereitos da Infancia.	1.13.1. Presentación e aprobación no Pleno con carácter oficial do Día Internacional da Infancia co obxectivo de dar a coñecer e promover o respecto dos Dereitos da Infancia.	<u>Orzamento:</u> 2.000 euros. <u>Persoal:</u> Concellaría de Benestar, Persoal e Deportes, Participación Veciñal e Servizos básicos.	Pleno do concello de Teo.	Acordo do Pleno.	Acordo existente desde 2018.	Oficialización do recoñecemento do Día Internacional da Infancia.	4.000 euros.	8.000 euros.
	1.13.2. Celebración lúdica e comunitaria ao día dos dereitos da infancia, realizando actividades de xogo de xeito descentralizado.	1.13.2. Celebración lúdica e comunitaria ao día dos dereitos da infancia, realizando actividades de xogo de xeito descentralizado.	<u>Orzamento:</u> 2.500 euros. <u>Persoal:</u> Concellaría de Benestar, Persoal e Deportes, Participación Veciñal e Servizos básicos.	FoPIA e concellarías de Teo.	Repercusión do evento en medios e número de persoas asistentes.	Deseño e impresión de carteis que se reparten nos centros educativos anualmente desde 2018.	Concienciación e visibilidade sobre os dereitos das persoas menores de idade.	5.000 euros.	10.000 euros.
	1.14.1. Manter canles de comunicación que trasladen as decisións do CLIA ás concellarías.	1.14.1. Manter canles de comunicación que trasladen as decisións do CLIA ás concellarías.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e CLIA.	Descrición das canles creadas para facilitar a comunicación entre as concellarías e o CLIA.	Existencia de canles de comunicación do CLIA con diferentes concellarías.	Dar resposta ás propostas do CLIA por parte dos axentes implicados.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
1.14. Trasladar ás concellarías correspondentes a información recollida polo CLIA e/ou o FoPIA sobre as cuestións que lle preocupan á mocidade do concello.	1.14.2. Crear novas canles de comunicación entre o CLIA e as concellarías.	1.14.2. Crear novas canles de comunicación entre o CLIA e as concellarías.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar e CLIA.	Descrición das canles creadas para facilitar a comunicación entre as concellarías e o CLIA.	Inexistencia de canles de comunicación do CLIA con todas as concellarías.	Dar resposta ás propostas do CLIA por parte dos axentes implicados.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	1.14.3. Propiciar que sexan as persoas participantes no FoPIA as responsables da difusión da información das actividades.	1.14.3. Propiciar que sexan as persoas participantes no FoPIA as responsables da difusión da información das actividades.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Servizos Informáticos do concello.	Concellaría de Benestar e FoPIA.	Nº e información das publicacións nas redes destinadas a informar sobre as actividades propostas polo CLIA.	Existe un espazo na web do concello para asuntos de infancia.	Implicar a poboación infantil e xuvenil favorecendo a transparencia nas actuacións.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	2. Racionalizar a planificación das estruturas educativas.	2.1. Elaborar un mapa escolar municipal.	2.1.1. Planificar e levar a cabo un mapa escolar do concello de Teo.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Concellaría de Educación.	Concellaría de Educación, Centros de Ensino e ANPAs.	Mapa escolar municipal.	Non existe un mapa escolar municipal.	Mellorar a planificación escolar e das estruturas educativas.	Recursos internos do concello.
	2.2. Colaborar coa Consellería de Educación na planificación	2.2.1. Intermediar coa administración	<u>Orzamento:</u> Recursos internos	Concellaría de Educación.	Legislación vixente no que atinxe á	Informes do concello sobre	Crear canles comunicativas que	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.

	educativa.	autonómica ao redor da planificación escolar.	do concello. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación.		repartición de competencias entre administracións.	educación.	permitan relacións fluídas e de colaboración entre as administracións.		
	2.3. Impulsar o funcionamento do Consello Escolar municipal.	2.3.1. Redefinir e fomentar o traballo do Consello Escolar de Teo.	<u> Orzamento</u> : Recursos internos do concello. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación.	Concellaría de Educación, Centros de Ensino e ANPAS.	Nº de reunións do Consello Escolar e nº de persoas participantes.	No ano 2008 aprobouse o Regulamento do Consello Escolar Municipal de Teo e no plano de marzo de 2022 aprobouse unha moción sobre a activación do Consello escolar municipal.	Conseguir impulsar o Consello Escolar municipal.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		2.3.2. Propiciar que as persoas menores de idade tomen parte activa do Consello Escolar.	<u> Orzamento</u> : Recursos internos do concello. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación.	Concellaría de Educación, Centros de Ensino e ANPAS.	Nº de reunións do Consello Escolar e nº de persoas menores de idade participantes.	No ano 2008 aprobouse o Regulamento do Consello Escolar Municipal de Teo.	Conseguir que as persoas menores de idade amplíen a súa participación activa ao Consello Escolar, como órgano de decisión sobre a súa educación.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
3. Fortalecer unha rede comunitaria que actúe como factor de prevención da saúde mental na infancia e adolescencia.	3.1. Aumentar a capacitación das familias no estilo de parentalidade positiva.	3.1.1. Deseñar campañas de (in)formación sobre parentalidade para familias.	<u> Orzamento</u> : 1.700 euros. <u> persoal</u> : Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Servizos Informáticos do concello.	Concellaría de Benestar.	Nº de accións realizadas.	Non existe traballo previo neste ámbito.	Concienciar sobre a importancia da implicación das familias na crianza e parentalidade positiva.	3.400 euros.	6.800 euros.
		3.1.2. Realizar obradoiros de educación e parentalidade positiva para familias.	<u> Orzamento</u> : Recursos internos do concello. <u> persoal</u> : Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Servizos Informáticos do concello.	Concellaría de Benestar.	Nº de persoas/familias participantes.	En 2022 realizáronse reunións mensuais das escolas de familia, organizadas polo concello. Nos anos anteriores realizábanse conxuntamente entre ANPAS e concello.	Aportar coñecementos e ferramentas ás familias sobre a parentalidade positiva, mellorando a educación das persoas menores de idade.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	3.2. Seguir reducindo a precariedade económica das familias e propiciar xornadas laborais que permitan unha mellor atención á infancia e adolescencia.	3.2.1. Manter as axudas municipais de emerxencia social e entrega de axudas materiais en especie ás familias con menores en situación de vulnerabilidade.	<u> Orzamento</u> : 55.500 euros. <u> persoal</u> : Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de axudas solicitadas.	Existen axudas municipais de emerxencia social.	Cobertura de necesidades básicas de menores ou unidades familiares.	111.000 euros.	222.000 euros.
		3.2.2. Manter os servizos de apoio a familias de natureza psicossocioeducativa e outros programas asociados.	<u> Orzamento</u> : 12.000 euros. <u> persoal</u> : Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de axudas solicitadas.	Actuacións levadas a cabo polos Servizos Sociais do concello.	Dotar ás persoas menores de idade en situación de dificultade de ferramentas necesarias de cara garantir a igualdade	24.000 euros.	48.000 euros.

							de oportunidades a nivel curricular.		
		3.2.3. Manter as bonificacións de actividades extraescolares, de conciliación e/ou de lecer e tempo libre.	<u>Orzamento:</u> 10.636 euros. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo.	Concellaría de Benestar.	Nº de bonificacións solicitadas.	Existen bonificación de actividades extraescolares, de conciliación e/ou de lecer e tempo libre.	Garantir que todas as persoas menores de idade teñan as mesmas condicións de acceso ás actividades municipais.	21.272 euros.	42.544 euros.
		3.2.4. Formacións para familias sobre dereitos laborais e mellora da empregabilidade.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico do Departamento de Emprego e do Departamento de Servizos Sociais Comunitarios.	Concellaría de Emprego, Concellería de Benestar, Fundación contra el hambre, Plan de Inclusión Social e Entidades do terceiro sector (FEAFES, COGAMI, etc.)	Nº de accións realizadas e nº de persoas asistentes.	Servizo de orientación laboral e programas Vives Emprega e Vives emprende.	Informar ás familias sobre dereitos de conciliación laboral, que permita unha mellor atención a nenos, nenas e adolescentes.	Convenio coa entidade Fundación contra el hambre.	Recursos internos do concello.
3.3. Manter e mellorar os servizos de conciliación.		3.3.1. Manter o servizo educativo e asistencial das EIM de balde, facilitando a conciliación persoal, laboral e familiar.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Servizos Informáticos do concello.	Concellaría de Benestar.	Nº de familias beneficiadas.	Existe servizo de conciliación familiar municipal.	Facilitar a conciliación persoal, laboral e familiar.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		3.3.2. Manter programas que faciliten a conciliación.	<u>Orzamento:</u> 99.500 euros. <u>Persoal:</u> Concellaría de Benestar, Persoal e Deportes, Participación Veciñal e Servizos básicos.	Concellaría de Benestar e ARC Os Tilos.	Nº de persoas demandantes dos servizos.	Programas DiverTeo, Teo Madruga, Teocoida e colaboración con ARC Os Tilos.	Favorecer a conciliación.	199.000 euros.	398.000 euros.
3.4. Ofrecer novos recursos a adolescentes e familias.		3.4.1. Crear un espazo seguro de (in)formación para mocidade.	<u>Orzamento:</u> 1.815 euros. <u>Persoal:</u> Concellaría de Mocidade.	Concellaría de Mocidade.	Nº de persoas menores de idade que usen este servizo.	Existe un plan piloto de espazo xove pero non existe persoal especializado en saúde mental de infancia e adolescencia.	Conseguir un espazo seguro no que a mocidade poida expresarse libremente.	3.6360 euros.	7.260 euros.
		3.4.2. Deseñar unha campaña de prevención de problemas de saúde mental para familias.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Concellaría de Benestar.	Concellaría de Benestar.	Nº de accións realizadas e nº de persoas participantes.	Durante o curso 2022-23 impartíronse charlas no IES sobre saúde mental.	Concienciar sobre a importancia da saúde mental e aportar información e ferramentas para detectar e previr os problemas de saúde mental das persoas menores de idade.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		3.4.3. Realizar obradoiros de educación en igualdade.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal do CIM.	Concellaría de Igualdade.	Nº de persoas menores de idade participantes.	O CIM ven realizando estes obradoiros nos centros de ensino desde hai varios anos.	Educar aos nenos e nenas en corresponsabilidade e igualdade de dereitos entre sexos.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		3.4.4. Realizar obradoiros de	<u>Orzamento:</u> Recursos internos	Concellaría de Igualdade.	Nº de persoas menores de idade	O CIM ven realizando estes	Mellorar a autoestima en	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.

		mellora da autoestima.	do concello. <u>Persoal:</u> Persoal do CIM.		participantes.	obradoiros nos centros de ensino desde hai varios anos.	nenos e nenas.		
		3.4.5. Realizar obradoiros de diversidade sexual.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal do CIM.	Concellaría de Igualdade.	Nº de persoas menores de idade participantes.	O CIM ven realizando estes obradoiros nos centros de ensino desde hai varios anos.	Formar ás persoas menores de idade ao redor da diversidade sexual desde unha perspectiva de xénero e igualdade.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	3.5. Tecer redes con entidades e colectivos LGTBQIA+.	3.5.1. Propiciar encontros entre menores e colectivos LGTBQIA+.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Técnica de Servizos Sociais Comunitarios do concello de Teo e Servizos Informáticos do concello.	Concellaría de Benestar.	Nº de encontros e persoas menores de idade participantes.	No ano 2019 levouse a cabo unha campaña de visibilidade das diversidades sexuais coa asociación Arelas.	Compartir coñecemento e experiencias enriquecedoras para loitar contra a discriminación LGTBQIA+.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
4. Favorecer a transición ecolóxica no marco do concello.	4.1. Manter o labor de comunicación e intermediación con administracións públicas con competencias de interese para o concello de Teo (como as relacionadas co transporte público, estradas, etc).	4.1.1. Intermediar con outras administracións públicas en cuestións que afecten ao concello.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico das diferentes concellarías de Teo.	Concellarías de Teo.	Legislación vixente no que atinxe á repartición de competencias entre administracións.	Informes do Concello en materias competencia doutras administracións, como o transporte público ou o estado das estradas.	Crear canles comunicativas que permitan relacións fluídas e de colaboración entre as administracións.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	4.2. Desenvolver actividades que promovan o respecto polo medio ambiente e a regra dos 3 R: Reducir, Reutilizar e Reciclar.	4.2.1. Dar continuidade ao programa de camiños escolares seguros.	<u>Orzamento:</u> 189.900 euros. <u>Persoal:</u> Arquitecto municipal, Departamento de Urbanismo, Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Educación.	Concellaría de Educación, Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Documentación do proxecto Camiños escolares seguros.	Existe o programa de camiños escolares seguros.	Mellorar a mobilidade e a seguridade peonil.	379.800 euros.	Fondos europeos por determinar.
		4.2.2. Realizar obradoiros de concienciación medioambiental.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello e Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade. <u>Persoal:</u> Concellaría de Mocidade.	Concellaría de Mocidade, Concellaría de Benestar e Consello Climático Xuvenil.	Nº de actividades programadas e número de participantes.	Actividades que desenvolve o Consello Climático Xuvenil.	Concienciar sobre a importancia do coidado do medioambiente.	Financiamento do Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade.	Financiamento do Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade.
		4.2.3. Solicitar a ampliación de fondos sobre medioambiente na biblioteca municipal.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Educación.	Concellaría de Educación e Consello Climático Xuvenil.	Informe de solicitude dos fondos á biblioteca.	Poucos libros sobre temática medioambiental nas bibliotecas do municipio.	Conseguir fondos bibliográficos para consultar información sobre temas medioambientais.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	4.3. Manter a escola ecoloxista.	4.3.1. Dar continuidade ao traballo da escola ecoloxista.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello e 6.045 euros.	Concellaría de Mocidade.	Nº de actividades programadas e número de participantes.	A escola ecoloxista de Teo leva funcionando desde 2021.	Sensibilizar á rapazada sobre a importancia do coidado do	12.090 euros.	24.180 euros.

			<u>Persoal</u> : Concellaría de Mocidade.				medioambiente.		
		4.3.2. Ampliar os recursos lúdico/educativos e rutas que nos permitirán seguir mergullándonos na educación ambiental .	<u>Orzamento</u> : 2.600 euros. <u>Persoal</u> : Persoal técnico da Concellaría de Mobilidade, Concellaría de Cultura, Concellaría de Educación e Concellaría de Mocidade.	Concellaría de Mobilidade, Concellaría de Cultura, Concellaría de Educación e Concellaría de Mocidade.	Nº de actividades programadas e número de participantes.	Existen recursos previos como o labirinto de millo, o parque <i>O cu na palla</i> ou o parque da tiroliña nos Tilos.	Sensibilizar á rapazada sobre a importancia do coidado do medioambiente e promover espazos baseados en recursos naturais e poñendo en valor o rural.	5.200 euros.	10.400 euros.
	4.4. Continuar co traballo de acondicionamento de sendas peonís e ciclistas.	4.4.1. Promover a creación de novas sendas e o seu mantemento.	<u>Orzamento</u> : 457.991 euros e Financiamento dos Fondos IDAE. <u>Persoal</u> : Persoal técnico da Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Incremento no número de sendas activas.	Existen 8 sendas sinalizadas peonís e ciclistas no municipio.	Crear recursos de ocio, que fomenten condutas saudables, sustentables e respectuosas co medio.	457.991 euros.	Fondos IDAE.
	4.5. Conseguir un carril-bici na estrada AC-841.	4.5.1. Promover a creación dun carril-bici no municipio.	<u>Orzamento</u> : Recursos internos do concello. <u>Persoal</u> : Persoal técnico da Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Avaliación co FoPIA.	Non existe carril-bici.	Conseguir un carril-bici, que atravesaría a estrada AC-841, no tramo comprendido entre Os Tilos e Pontevea, demandada polo FoPIA na Consellaría hai catro anos.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		4.5.2. Solicitar a planificación da instalación de aparcadoiros para bicicletas.	<u>Orzamento</u> : Recursos internos do concello. <u>Persoal</u> : Persoal técnico da Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Avaliación co FoPIA.	Non existen aparcadoiros para bicicletas no concello.	Crear un espazo de estacionamento de bicicletas no marco da creación do carril-bici.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	4.6. Fomentar a participación no Consello Climático Xuvenil.	4.6.1. Informar sobre este organismo no instituto do municipio.	<u>Orzamento</u> : Financiamento do Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade. <u>Persoal</u> : Persoal técnico da Concellaría de Benestar e Persoal do Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade.	Concellaría de Mocidade, Concellaría de Educación e Consello Climático Xuvenil.	Aumento do número de xente nova participante.	Desde o 2022 formamos parte do Consello Climático Xuvenil.	Consolidar que a rapazada de Teo maior de 15 anos se active e involucre nas actividades do Consello Climático Xuvenil.	Financiamento do Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade.	Financiamento do Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade.
5. Garantir o acceso á vivenda.	5.1. Manter o programa Fogares.	5.1.1. Asinar un novo convenio coa entidade Provivenda.	<u>Orzamento</u> : 33.112,36 euros. <u>Persoal</u> : Concellaría de Benestar.	Concellaría de Benestar e Provivenda.	Nº de persoas beneficiadas co programa.	Programa realizado desde 2022.	Mellorar a calidade de vida das familias vulnerables.	66.224,72 euros.	132.449,44 euros.
	5.2. Explorar vías de negociación con outras administracións para a promoción de vivenda pública.	4.1.1. Intermediar coa administración autonómica ao redor	<u>Orzamento</u> : Recursos internos do concello.	Concellaría de Benestar e Concellaría de	Lexislación vixente no que atinxe á repartición de	Informes do concello sobre vivenda.	Crear canles comunicativas que permitan o	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.

		da vivenda pública.	<u> persoal</u> : Concellaría de Benestar e Concellaría de Urbanismo.	Urbanismo.	competencias entre administracións.		financiamento e construción de vivenda e equipamentos públicos e sociais.		
6. Promover unha maior vinculación da xente nova co territorio.	6.1. Incorporar no Programa da Infancia e da Adolescencia (PIA) novas actividades pedagóxicas, culturais e de tempo libre, actividades relacionadas coa riqueza natural e cultural do concello de Teo así como coa lingua galega, fomentando a súa valoración e conservación.	6.1.1. Programar novas actividades culturais e pedagóxicas dirixidas a público infantil e xuvenil e manter os campamentos de verán para mocidade.	<u> Orzamento</u> : 78.000 euros. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación.	Concellaría de Cultura e Concellaría de Educación.	Presentación dunha programación ampla e variada que poida satisfacer diferentes intereses.	Actividades culturais e pedagóxicas que o concello vén realizando.	Consolidación dunha programación cultural e educativa que contribúa a garantir o lecer no Concello.	156.000 euros.	312.000 euros.
		6.1.2. Manter as actividades culturais dirixidas a infancia e familias (incluído o programa Cultura no camiño, a campaña de nadal e a cabalgata) e ofertar novas actividades permanentes no tempo que creen rutinas e contribúan a xerar vínculos co territorio e tamén sociais.	<u> Orzamento</u> : 61.341 euros. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura.	Concellaría de Cultura e Concellaría de Turismo.	Convocatoria pública de cursos municipais e estatísticas de participación.	Existe unha oferta de actividades para menores do concello de Teo como a escola ecoloxista ou obradoiros para mocidade.	Consolidación dunha programación cultural e educativa que contribúa a garantir o lecer no Concello.	181.338 euros.	362.676 euros.
		6.1.3. Organizar novas actividades promovidas desde o Servizo de Normalización Lingüística de cara a fomentar a valoración e conservación da lingua galega.	<u> Orzamento</u> : 15.000 euros. <u> persoal</u> : Responsable da área de Normalización Lingüística do concello de Teo.	Servizo de Normalización Lingüística do concello de Teo.	Programación das actividades da área de Normalización Lingüística.	Actividades realizadas desde a constitución do Servizo de Normalización Lingüística do concello.	Ofertar actividades culturais, deportivas e educativas en lingua galega.	30.000 euros.	60.000 euros.
		6.1.4. Programar novas actividades desde as bibliotecas municipais (Animación á lectura, contacontos...).	<u> Orzamento</u> : Recursos internos do concello. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación.	Concellaría de Educación e Concellaría de Cultura.	Convocatoria pública de actividades das bibliotecas municipais.	Actividades nas bibliotecas realizadas en anos anteriores.	Consolidar a biblioteca como un centro de interese cultural e educativos para a poboación infantil e xuvenil.	Redes de programación de bibliotecas.	Redes de programación de bibliotecas.
		6.1.5. Realizar novas actividades socioeducativas cos centros escolares para dar a coñecer o concello.	<u> Orzamento</u> : 2.425 euros e Recursos internos do concello. <u> persoal</u> : Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación e profesorado dos centros educativos.	Concellaría de Educación, Concellaría de Cultura e Concellaría de Turismo.	Relación de actividades realizadas polos colexios en colaboración co concello.	Realizáronse diversas actividades como: Programa Coñece o teu concello como Administración, Coñece o teu concello. Programa de visitas escolares (ruta da Batalla de Cacheiras e ruta dos petróglifos de Cornide),	Aumentar o coñecemento que os e as menores teñen do seu concello de cara a xerar maior vinculación co territorio.	4.850 euros.	9.700 euros.

6.2. Promover a creación de espazos de lecer e de sendas que fomenten o coñecemento da natureza e do patrimonio do concello de Teo.	6.2.1. Promover a creación e o mantemento de espazos de lecer.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Concellaría de Infraestruturas e Concellaría de Urbanismo.	Concellaría de Infraestruturas e Concellaría de Urbanismo.	Avaliación co FoPIA do estado dos espazos de lecer e das necesidades detectadas.	No municipio existen recursos de ocio como parques infantís mais non hai espazos de ocio cubertos nin espazos específicos para adolescentes.	Conseguir que a poboación menor de idade teña espazos de lecer propios para se relacionar.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	6.2.2 Demandar da Administración Autónoma a construción de equipamentos e espazos sociais e de lecer.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello e Convenios de colaboración con IGVS, Xunta de Galicia. <u>Persoal:</u> Concellaría de Infraestruturas e Concellaría de Urbanismo.	Concellaría de Infraestruturas e Concellaría de Urbanismo.	Reunión co arquitecto municipal e proceso participativo da Comisión de Coordinación interna.	Escasa dotación de equipamentos públicos.	Conseguir que a poboación menor de idade teña espazos de lecer propios para se relacionar.	Recursos internos do concello.	Fondos de outras administracións por determinar.
	6.2.3. Promover a creación de novas sendas e o seu mantemento.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Concellaría de Mobilidade e Concellaría de Urbanismo.	Incremento no número de sendas activas.	Existen diversas sendas sinalizadas no municipio.	Conseguir que a poboación infantil e adolescente coñeza mellor o seu territorio e teña espazos para o lecer ao aire libre, fomentando tamén condutas saudables.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
6.3. Deseñar, executar ou apoiar novas accións específicas ao redor da historia e do patrimonio inmaterial do concello de Teo.	6.3.1. Deseño e execución de novas actividades dirixidas a coñecer a historia e o patrimonio inmaterial do concello de Teo.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Cultura e Educación.	Concellaría de Cultura e Concellaría de Turismo.	Aumento no programa de actividades dirixidas a coñecer a historia e o patrimonio do concello de Teo.	Realizáronse diversas actividades como: Ruta dos petróglifos de Cornide, Ruta da Batalla de Cacheiras, Charlas co arquitecto municipal, Exposición de fotos antigas do concello.	Incrementar o coñecemento da poboación infantil e adolescente sobre a historia e o patrimonio do seu concello.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
	6.3.2. Novas actividades divulgativas da historia e patrimonio inmaterial do concello, como audiovisuais ou encontros interxeracionais.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Cultura e Educación.	Concellaría de Cultura e Concellaría de Turismo.	Nº de actividades realizadas e nº de participantes.	Existencia de documentais como "O rural é de todas" creado polo FoPIA en colaboración coa Deputación da Coruña e outras publicacións para a divulgación da historia de Teo.	Establecer pontes de diálogo entre a poboación infantil e xuvenil e as persoas maiores do concello de cara a garantir a transmisión interxeracional.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
6.4. Promover que nos centros de ensino se desenvolvan novas actividades ao redor da xeografía e a historia do concello de Teo.	6.4.1. Crear un novo programa de actividades socioeducativas dirixidas a dar a coñecer a xeografía e a historia do concello de Teo.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico do Departamento de Cultura e Educación, profesorado dos centros educativos e ANPAs.	Concellaría de Cultura, Concellaría de Educación e Concellaría de Turismo.	Aumento da demanda deste tipo de actividades por parte dos centros escolares.	Realizáronse diversas actividades ao redor deste tema como a charla alumnado 4º ESO: <i>Parque eólico Monte Piquiño e a modificación da paisaxe en Teo</i> , Ruta dos petróglifos, Visita do alumnado 1ºBac ao arquivo	Conseguir que a poboación infantil e xuvenil se identifique e recoñeza o seu concello.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.

						municipal, etc.			
	6.5. Dar continuidade á elaboración dun Programa Infantil e Adolescente (PIA) de actividades pedagóxicas, culturais e de tempo libre.	6.5.1. Creación e divulgación con periodicidade anual dun Programa Infantil e Adolescente (PIA) de actividades pedagóxicas, culturais e de tempo libre, que faga fincapé na historia, xeografía e patrimonio inmaterial do concello de Teo.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Concellaría de Cultura, Concellaría de Educación e Concellaría de Turismo.	Concellaría de Cultura, Concellaría de Educación e Concellaría de Turismo.	Nº de programas anuais divulgados.	Programa que se comezou a realizar no 2018.	Continuar achegando ao conxunto da poboación a programación infantil e xuvenil de aquelas actividades relacionadas co FoPIA e o CLIA.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
7. Manter e crear actividades de ocio e espazos de lecer específicos para adolescentes.	7.1. Programar cursos e outras actividades deportivas no concello de Teo para persoas menores de idade.	7.1.1. Avaliar co FoPIA posibles cursos de interese para a infancia e a adolescencia.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Benestar.	Concellaría de Benestar e FoPIA.	Nº de cursos e actividades programados propostos desde o FoPIA.	Existencia do FoPIA desde 2018.	Realizar unha programación de actividades acorde cos intereses dos e das menores.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		7.1.2. Ofertar cursos e actividades deportivas para persoas menores de idade propostas por este colectivo.	<u>Orzamento:</u> 123.989 euros. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Deportes.	Concellaría de Deporte.	Número de cursos propostos por menores e número de menores asistentes aos cursos.	Actividades realizadas pola Concellaría de Deportes nas Escolas Deportivas e na piscina.	Fomentar unha forma de vida saudable desde os propios intereses das e dos menores.	247.978 euros.	495.956 euros.
	7.2. Promover a creación de espazos de convivencia adaptados ás necesidades da infancia e da adolescencia (novos parques, espazos de lecer, etc.).	7.2.1. Avaliar co FoPIA as necesidades detectadas pola infancia e a adolescencia.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Benestar.	Concellaría de Benestar e FoPIA.	Reunións previas co FoPIA e CLIA. Análise DAFO realizado co FoPIA. Existencia do FoPIA desde 2018.	Existencia do FoPIA desde 2018.	Coñecer as necesidades e demandas de infraestruturas da mocidade.	Recursos internos do concello.	Recursos internos do concello.
		7.2.2. Crear espazos de convivencia adaptados á infancia e á adolescencia a partir das propostas do FoPIA.	<u>Orzamento:</u> Recursos internos do concello e do grupo SEPA-USC. <u>Persoal:</u> Persoal técnico da Concellaría de Benestar e proxecto CONLecerTeo.	Concellaría de Benestar e Concellaría de Urbanismo.	Análise DAFO realizado co FoPIA e resultados do proxecto CONLecerTeo	Relación de parques, espazos de lecer etc.	Converter os espazos de lecer e os parques en lugares de encontro adaptados ás necesidades da poboación infantil e xuvenil.	Recursos internos do concello.	Fondos de outros organismos por determinar.
	7.3. Elaborar unha nova guía de recursos, prestacións e servizos para a infancia e a adolescencia.	7.3.1. Creación dunha guía actualizada de recursos, prestacións e servizos para a infancia e a adolescencia e divulgación da mesma.	<u>Orzamento:</u> 1.000 euros. <u>Persoal:</u> Concellaría de Benestar.	Concellaría de Benestar e Concellaría de Mocidade.	Nº de guías divulgadas e resultados do proxecto ConLecerTeo	Existencia dunha guía de recursos que actualmente se atopa desactualizada.	Dar a coñecer os recursos do municipio para infancia e adolescencia entre a poboación menor de idade.	2.000 euros.	4.000 euros.

10. RECURSOS

Para poder facer efectivo o Plan Integral Municipal de Infancia e Adolescencia, dispóñense os recursos humanos necesarios, materiais e financeiros.

Recursos humanos:

- **Municipais:** As persoas con responsabilidades políticas e as técnicas de todas as áreas e/ou Concellerías do concello colaborarán no desenvolvemento do Plan Integral de Infancia.
- **Extra-municipais:**
 - Persoal doutras Administracións.
 - Responsables e técnicos e técnicas de Organizacións Non Governamentais e de Entidades relacionadas coa Infancia.
 - Movemento Asociativo.
 - Voluntariado.
 - Outras persoas que poidan ir incorporándose ao desenvolvemento do Plan en función das necesidades do mesmo.

Recursos materiais:

Contarase, principalmente, cos equipamentos dos diferentes Servizos Municipais, así como con aqueles que as outras administracións, entidades e asociacións poidan ofrecer.

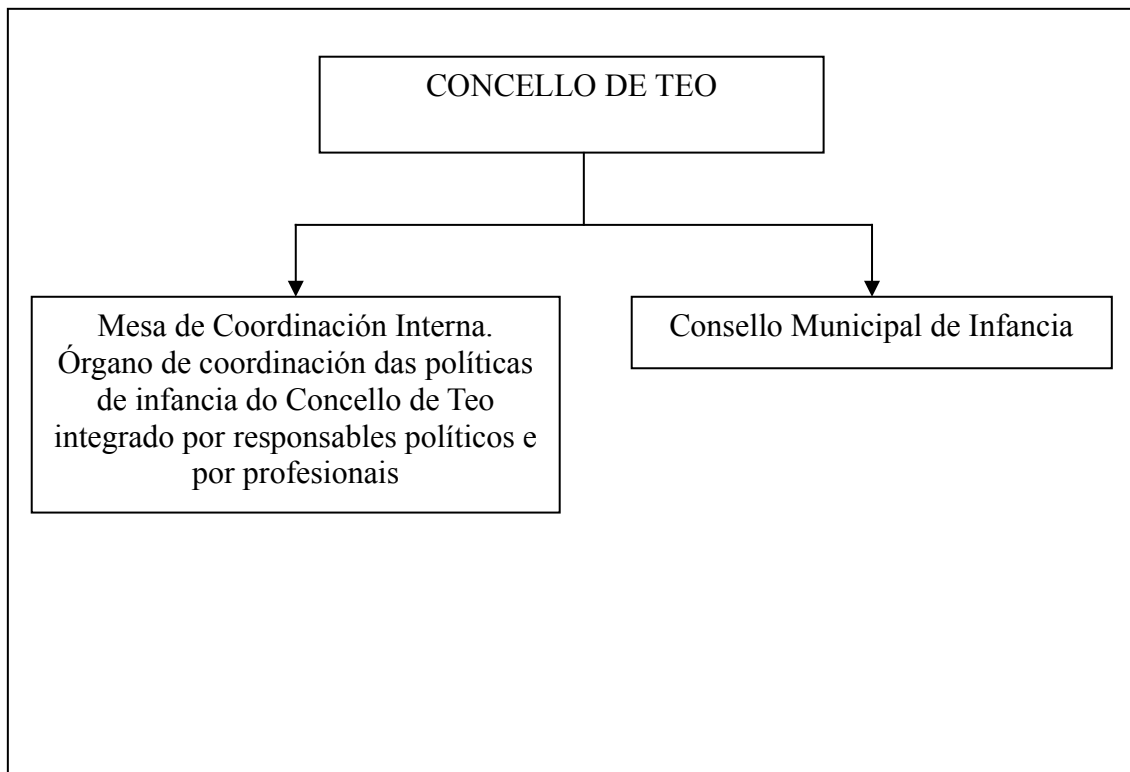
Recursos financeiros:

Dada a transversalidade e integralidade das accións incluídas neste Plan, que leva a implicación de todas as Áreas Municipais, ano a ano preténdese incluír ou relacionar no orzamento de cada Área ou Concellaría o gasto que se vai destinar para o desenvolvemento deste Plan.

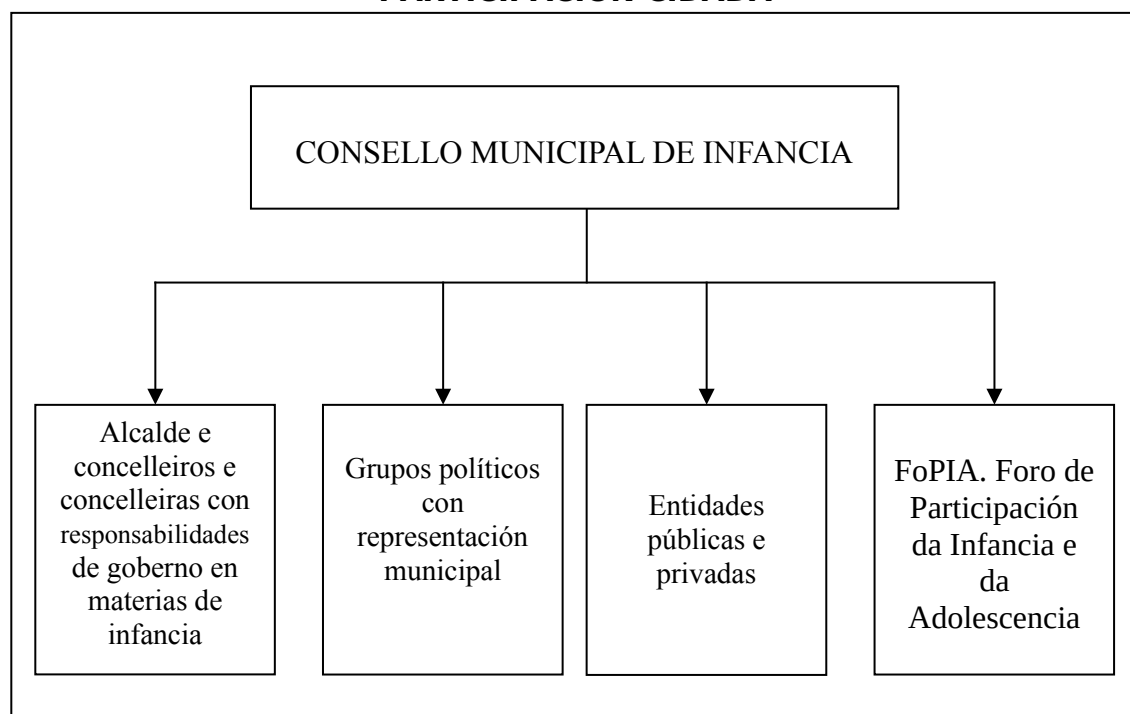
Por norma xeral, e coa intención de darlle continuidade a todas as accións realizadas até o momento e previstas para o futuro, replicarase o orzamento presentado para as actividades deste ano procurando un incremento anual progresivo. Ademais, destinarase unha partida de 12.000 euros para o financiamento das sesións de participación infantil e adolescente e doutras actividades non previstas que poidan organizarse no período en que se aplica este plan.

11. ORGANIGRAMAS

FASE DE DESENVOLVEMENTO DO PLAN. ESCENARIO META

PARTICIPACIÓN CIDADÁ

FORMAS DE PARTICIPACIÓN INFANTIL

Grupo de nenos, nenas e adolescentes que participan asiduamente no FoPIA e no Consello Municipal de Infancia.

Participación infantil promovida desde o concello para ser desenvolvida nos colexios e en distintos ámbitos

Consello Climático Xuvenil